

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Nota zienswijzen

Herinrichting Ooijse Graaf

Gemeente Berg en Dal

Datum: 30 augustus 2023

Projectnummer: 210119

1	Samenvatting	3
1.1	Leeswijzer	8
2	Zienswijzen ontwerpbestemmingsplan	9
2.1	Zienswijze 1	9
2.2	Zienswijze 2	29
2.3	Zienswijze 3	44
2.4	Zienswijze 4	46
2.5	Zienswijze 5	47
2.6	Zienswijze 6	49
2.7	Zienswijze 7	53
2.8	Zienswijze 8	56
2.9	Zienswijze 9	58
2.10	Zienswijze 10	58
3	Overzicht van wijzigingen	63
	Bijlage 1	69

1 Samenvatting

Er zijn vanuit de omgeving 10 zienswijzen ingediend met vragen, opmerkingen of aanvullingen op het ontwerpbestemmingsplan. Één ding bindt alle indieners, de initiatiefnemers, grondeigenaar en bevoegde gezagen: zij willen allemaal de moerasvogels als roerdomp, woudaapje en grote karekiet meer en beter leefgebied geven. Daarbij hebben alle partijen oog voor de opgaven op klimaatgebied en uitdagingen als gevolg van toenemende verdroging. Slechts de manier waarop enkele indieners van zienswijzen dit willen bereiken wijkt deels af van het nu voorliggende bestemmingsplan.

De zienswijzen richten zich met name op oorspronkelijke het participatietraject, beleidsstandpunten, de bijdrage aan een klimaatbestendige toekomst en het zorgvuldig borgen en uitvoeren van het toekomstig beheer. Hier gaan we in deze samenvatting kort op in.

Participatietraject

Vanuit de zienswijzen blijkt een verdeeldheid over hoe de diverse indieners het participatietraject ervaren hebben. Enerzijds blijkt dat de communicatie, door middel van open dialoog, een enthousiast participatieplan, artikelen in de rozet, educatie voor de jeugd, voorlichtingsmateriaal, excursies, nieuwsbrieven, klankbordgroep en het leggen van persoonlijk contact door keukentafelgesprekken te voeren, positief werd gewaardeerd.

Anderzijds is er betoogd dat de overheden het voortouw hadden moeten nemen voor participatie en hebben de initiatiefnemers naar mening van deze indieners te weinig met inbreng gedaan en zou participatie tot het laagste niveau van de participatieladder zijn uitgevoerd.

De gemeente heeft in haar Landschapsontwikkelingsplan in hoofdstuk 4 "ruimtelijk sturingskader" onder paragraaf 4.3 "Procedures" categorieën onderscheiden. De voorgenomen natuurontwikkeling/ ontgronding valt onder Categorie 1: "planmatige ontwikkelingen, relatief grootschalig". Over participatie wordt daar het volgende geschreven: "Betrokken organisaties, burgers en omwonenden dienen van het begin af actief betrokken te zijn bij de planvorming, niet alleen als klankbord, maar desgewenst ook actief bij de lay-out van de plannen. De initiatiefnemer voor de plannen heeft daarbij het voortouw in samenspraak met de Gemeente."

Gedurende planvoorbereiding heeft de gemeente in februari 2021 de "Nota" participatie vastgesteld. Het doorlopen participatietraject loopt langer dan het beleid bekend is maar voldoet hier ook aan. In deze nota is het uitgangspunt dat de initiatiefnemer participeert.

Dit is nader toegelicht in paragraaf 6.2.1 van de toelichting op het bestemmingsplan en bijlage 18 van het bestemmingsplan. Concrete voorbeelden tonen aan dat er tot op meebeslis niveau geparticipeerd is. Voorbeelden hiervan zijn:

Meebeslissen:

- keuze voor een rolstoelvriendelijke dijkoprit;
- keuze voor geen parkeervoorzieningen om verkeersaantrekkendewerking te voorkomen;

- keuze voor een landschapswal aan de oostkant van het tijdelijke installatieterrein;
- keuze voor locatie en toegankelijkheid van de nieuwe wandelpaden en de nieuwe struinroute;
- keuze voor het aanplanten van een inheemse struweelhaag met kruidenrijke zones die zal gaan fungeren als insectenwal en landschappelijke drager;
- keuze om de variant "Rivierdynamiek" zoals opgenomen in de NRD niet verder te onderzoeken in het MER;
- het verplaatsen van een deel van het nieuwe rietmoeras van de westzijde van het projectgebied naar de zuidoostzijde van het plan;
- het aanleggen van Otterpassages;

Coproduceren en adviseren:

- totstandkoming beheerplan en afspraken met naastgelegen beheerder Staatsbosbeheer;
- totstandkoming ontwerp rietmoeras;
- totstandkoming hydrologisch onderzoek.

De initiatiefnemer heeft dus voldaan aan het participatiebeleid van de gemeente Berg en Dal.

Vanuit enkele omwonenden is voorgesteld om natuur te ontwikkelen zonder het aanleggen van een nieuwe plas. Het plan blijkt niet haalbaar te zijn door gebrek aan medewerking van de grondeigenaar en het ontbreken van de economische uitvoerbaarheid. Verder worden de gemeentelijke doelen ook gehaald met het voorliggende plan en hoeft daarvoor het plan dus niet gewijzigd te worden.

Beleidsstandpunt

Dit bestemmingsplan wijkt af van een eerder beleidsstandpunt dat zandwinning in de polder niet meer wenselijk is. De Structuurvisie is op 6 oktober 2011 vastgesteld door de toenmalige gemeenteraad van Ubbergen. Met de Structuurvisie heeft de gemeenteraad van Ubbergen haar visie gegeven op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling voor het gehele grondgebied voor de periode tot en met 2020 met een doorkijk voor het aspect "woningbouw" naar 2025. De gemeenten Ubbergen, Groesbeek en Millingen aan de Rijn zijn per 1 januari 2015 gefuseerd.

Het standpunt dat zandwinning niet wenselijk zou zijn, is in het verleden ingegeven doordat er door zandwinning veel overlast van vrachtwagens op de wegen was en bij specifieke ontwikkelingen tot een monofunctionele inrichting van het gebied heeft geleid. Bij het besluit om medewerking te verlenen aan het plan is om deze reden als voorwaarden meegegeven dat het zand per schip afgevoerd moet worden en er sprake moet zijn van multifunctioneel ruimtegebruik. De overlast die zandwinningen in het verleden tot gevolg konden hebben voor (onder meer) omwonenden, is thans niet meer aan de orde. In onder meer paragraaf 4 van de plantoelichting is dan ook uitvoerig uiteengezet dat de tijdelijke zandwinning niet leidt tot aantasting van een goed woon- en leefklimaat en derhalve in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Het voorgaande rechtvaardigt een afwijking van het genoemde beleid.

Verder wordt opgemerkt dat het bestemmingsplan niet tot doel heeft om in het plangebied permanent een zandwinlocatie mogelijk te maken. Het doel van het bestemmingsplan is om het plangebied om te vormen in robuuste natuur in de vorm van rietmoeras, waardevolle ondiepe oeverzones en open water. Om dit te kunnen bewerkstelligen is een haalbaar financieel fundament noodzakelijk wat in het plan ingevuld wordt door middel van tijdelijke zandwinning. Daarbij geldt dat – anders dan in het verleden – de afvoer van zand niet plaatsvindt via vrachtwagens, maar per schip.

Dat de Structuurvisie niet meer op alle punten wordt gedragen door de gemeenteraad van Berg en Dal blijkt uit het beleidsdocument “Landschapsontwikkelingsplan voor de Gemeente Groesbeek/Berg en Dal 2015-2025”, d.d. 22 oktober 2015 (hierna: ‘het Landschapsontwikkelingsplan’). Dit (latere) beleidsdocument is tot stand gekomen in opdracht van én in samenwerking met de gemeenten Ubbergen, Groesbeek en Millingen aan de Rijn. Dit beleidsdocument geldt voor de periode 2015 tot en met 2025. De gronden die onderdeel uitmaken van voorliggend plangebied zijn in het Landschapsontwikkelingsplan aangemerkt als “deelgebied 2 De oude rivierdijkzone en Persingen” (zie p. 16). Voor wat betreft deelgebied 2 is niet bepaald dat zandwinning niet gewenst is (dit in tegenstelling tot “deelgebied 5 De Duffeltse Zoom”, zie p. 34 van het Landschapsontwikkelingsplan). Voor deelgebied 2 is de ontwikkeling van natte bossen, moerassen en wateren wél als ontwikkelingsdoel gesteld. De gemeenteraad wijst hiervoor op de volgende passage uit het Landschapsontwikkelingsplan:

- *“Ontwikkelingsdoelen voor de Oude rivierdijkzone*
- *Ontwikkeling natte bossen, schraallanden, moerassen en wateren inclusief omringend cultuurlandschap*
- *ontwikkeling ontbrekende schakel in ecologische verbingszone Refter - Ooij met opgaande landschapselementen (hagen, bosjes, singels)*
- *ontwikkeling groen-blauwe dooradering en toegankelijkheid*
- *ontwikkeling populatie dassen*
- *ontwikkeling populatie otters*
- *ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën*
- *ontwikkeling populaties van vogels van cultuurlandschappen*
- *ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden en schraallanden*
- *ontwikkeling en beleefbaar maken cultuurhistorische waarden van poldergeschiedenis: strangen, dijkjes, doorbraakkolken, kades, sluisjes, boerderijen (en utiliteitsbebouwing) op woerden; en van gebruiksgeschiedenis, zoals kleiputten, IJssellinie,*
- *ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen (knotbomen, grienden)”*

De tijdelijke zandwinning die met voorliggend bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt voorziet dan ook in het ontwikkelingsdoel dat de gemeenteraad voor dit deelgebied heeft vastgesteld, namelijk de omvorming van agrarische gronden tot robuuste natuur in de vorm van rietmoeras, waardevolle ondiepe oeverzones en open water.

Bovendien heeft de gemeenteraad in het Landschapsontwikkelingsplan (p. 73) uiteengezet dat er mogelijkheden zijn om van de beleidslijnen van de structuurvisie af te wijken, als er met de ontwikkeling grote winst valt te behalen op de ruimtelijke kwaliteit.

Daarvan is in voorliggend geval sprake. In de plantoelichting (onder meer paragraaf 2.2.4) is reeds uiteengezet dat het plangebied en de naastgelegen natuurgebieden Ooijse Graaf en Kraaijenhof momenteel gesloten en niet beleefbaar zijn. De voorliggende ontwikkeling maakt het mogelijk om de natuur robuuster te maken door het areaal aan natuur fors te vergroten (33 hectare) en tegelijkertijd de natuur beter beleefbaar te maken.

Het voorliggende plan is niet uitsluitend gericht op de tijdelijke zandwinning maar op een gebiedsontwikkeling waarbinnen op meerdere vlakken beleidswensen en kansen gerealiseerd worden. Er ontstaat op meerdere vlakken een beter toekomstbestendige situatie ten opzichte van de referentiesituatie (de huidige situatie waarin het plangebied uitsluitend agrarisch in gebruik is):

- Het toegankelijk en beleefbaar maken van het nieuwe én het bestaande natuurgebied door middel van wandel- en struinpaden die deels ook toegankelijk zijn voor mindervaliden.
- Het omvormen van 33 hectare feitelijk agrarische grond naar natuur in de vorm van openwater en rietmoeras waarbij het beheer en instandhouding van de natuur gewaarborgd is. Dit draagt bij aan doelstellingen voor het uitbreiden van biodiversiteit, reductie van emissie door landbouwactiviteiten. (Wegnemen stikstofuitstoot en gewasbeschermingsmiddelen).
- Het vergroten en verbinden van natuurgebieden en otterpasseerbaar maken.
- Een bijdrage leveren aan het realiseren van een robuuste klimaatbuffer waardoor er meer water beschikbaar is voor droge perioden.
- Het transformeren van een akkerbouwbedrijf naar een toekomstbestendig landbouwbedrijf waarbij het bedrijf zich verbreedt met natuurbeheer.
- Het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de oorspronkelijke rivierarm.
- Het leveren van een bijdrage aan de winning van oppervlaktedelfstoffen uit Nederlandse bodem wat van nationaal belang is voor de bouwsector.

Kortom: gelet op het voorgaande heeft de gemeenteraad ervoor gekozen om met dit bestemmingsplan ter plaatse tijdelijke zandwinning toe te staan om de agrarische gronden om te kunnen vormen tot een nieuw natuurgebied.

Toekomstig beheer

In nagenoeg alle zienswijzen komt het borgen van een toekomst bestendig beheer aan de orde.

In het ontwerp bestemmingsplan was het beheerplan als bijlage opgenomen bij het bestemmingsplan (bijlage 3 van de bijlage Aanvulling MER) waardoor het beheer onvoldoende was geregeld. In het definitieve bestemmingsplan is het beheerplan aangescherpt en toegevoegd als directe bijlage van de regels. Op deze manier is het beheer en de toegankelijkheid doormiddel van artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 als een voorwaardelijke verplichting juridisch afdwingbaar geborgd in het bestemmingsplan. Dit beheerplan wordt eveneens opgenomen in de ontgrondingsvergunning.

In het beheerplan is vastgelegd dat aantoonbare kennis van zaken bij de betrokkenen voor het gebruik, beheer en onderhoud beschikbaar dient te zijn. Dit kan doormiddel van certificering, een samenwerking met een agrarische natuurvereniging of met een

(reeds) succesvol beheerder van vergelijkbare beheertypen of het betrekken van een professioneel adviesbureau voor gekwalificeerd deskundig beheer. De realisatie van het rietmoeras vindt daarbij plaats in de eerste 2 jaar van de uitvoering en de initiatiefnemer dient daarvoor in het kader van de te verlenen ontgrondingsvergunning een bankgarantie voor de realisatie af te geven aan de provincie Gelderland voorafgaand aan de start van de uitvoering.

Bij natuurgebied de Kraaijenhof is in het verleden gevolg gegeven aan het realiseren van rietmoeras. De omgeving is destijds actief betrokken geweest bij het aanplanten van riet. Door windwerking en golfslag is de ontwikkeling echter minder goed verlopen dan was voorzien. De geleerde lessen daar zijn diverse keren besproken in onder andere de klankbordgroep en deze zijn meegenomen in de totstandkoming van het ontwerp van het nieuwe rietmoeras. Zo is in het definitieve technische ontwerp bijvoorbeeld een afschermende kade opgenomen om wind en golfslag op het nieuwe rietmoeras te voorkomen en is er op basis van hydrologisch onderzoek (bijlage 10 van de toelichting) en een eco-hydrologische systeemanalyse (bijlage 13 Inrichtingsnotitie optimalisatie ontwerp en inrichtingsadviezen) een geoptimaliseerd ontwerp tot stand gekomen.

Klimaatbestendige toekomst

De zorg en de kans om te komen tot een functionele klimaatbuffer heeft ook geleid tot vragen in de zienswijzen. De aan te leggen nieuwe plas, het te wijzigen watersysteem en het ophogen van landbouwgrond is een belangrijk thema in de gehele ontwikkeling. De ingebrachte (inhoudelijke) zienswijzen hebben geleid tot nadere toelichting van adviesbureau Witteveen+Bos op de toekomstige hydrologische situatie van het gebied en de werking van het watersysteem die is verwerkt in deze Nota van zienswijzen. Het plan wordt niet uitgevoerd vanwege een hydrologische nut en noodzaak, maar uit hydrologisch onderzoek blijkt dat de hydrologische effecten positief zijn tegen verdroging en een bijdrage levert aan het realiseren van een robuuste klimaatbuffer. Het uitgevoerde hydrologische onderzoek dat is weergegeven in bijlage 10 van de toelichting en de inrichtingsnotitie optimalisatie ontwerp en inrichtingsadviezen (bijlage 13 van de plantoelichting) onderbouwen dit. Het project draagt bij aan het langer beschikbaar hebben (bufferen) van water en zorgt ervoor dat water in het voorjaar en de vroege zomer langer op peil gehouden wordt en minder diep weg zakt. Het hydrologisch onderzoek is uitgevoerd door een gerenommeerd adviesbureau en is mede getoetst door de Commissie m.e.r. en door het Waterschap Rivierenland. De Commissie m.e.r. heeft aangegeven dat de hydrologische modelstudie gedegen is uitgevoerd en een goed beeld geeft van de effecten van het plan op de geohydrologie. Het Waterschap Rivierenland heeft eveneens een positief advies gegeven.

Borging in overige vergunningen

Naast het wijzigen van het bestemmingsplan worden er ook enkele vergunningen verleend om de herinrichting uit te kunnen voeren. In de beantwoording van de zienswijzen wordt verwezen naar voorschriften die in de vergunningen worden opgenomen. Dit betreft de volgende:

- Geluidsmetingen:

- Er worden geluidsmetingen voorgeschreven in de omgevingsvergunning om zo te controleren of er aan de vergunning voldaan wordt. Hier wordt laagfrequent geluid ook in meegenomen.
- Grondwatermonitoring:
 - In de te verlenen ontgrondingsvergunning wordt voorgeschreven dat het grond- en oppervlaktewater op basis van een door de provincie Gelderland goedgekeurd monitoringsplan gemonitord dient te worden om de effecten van de herinrichting inzichtelijk te maken.
- Ontgrondingsdiepte:
 - De technische tekening waarin de maximale ontgrondingsdiepte is opgenomen wordt onderdeel van de te verlenen ontgrondingsvergunning. De initiatiefnemer vraagt een diepte van 20 – NAP aan wat gelijk is aan een maximale diepte van 30 meter onder maaiveld. Dit zal dan ook de maximale diepte zijn die volgens de nog te verlenen ontgrondingsvergunning wordt toegestaan.

Samengevat hebben de ingediende zienswijzen geleid tot;

- extra toelichting en verduidelijking aan de indieners;
- een aanvulling in de toelichting van het bestemmingsplan waarom de ontwikkeling binnen het gemeentelijke beleid past;
- het in de regels van het bestemmingsplan borgen van een maximale termijn voor de aanwezigheid van de drijvende zonnepanelen, installatierrein, tijdelijke laadvoorziening, zandtransportband en zandtransportleiding van 6 jaar;
- het in de regels van het bestemmingsplan borgen van de werktijden van 7:00 tot 19:00 op werkdagen ten behoeven van beperken omgevingseffecten zoals licht en geluid. Voor specifiek licht is ook eveneens opgenomen dat dit alleen op de werkzaamheden gericht mag worden en niet op de omgeving.
- het in de regels van het bestemmingsplan borgen dat de afvoer van het zand uitsluitend per schip plaatsvindt met uitzondering van de toplaag welke lokaal afgevoerd wordt;
- het doormiddel van een voorwaardelijke verplichting opnemen van het aangescherpte beheerplan in het bestemmingsplan;
- enkele kleine wijzigingen op verzoek van Gasunie in de bestemmingsplanregels met betrekking tot de aanwezige gastransportleiding.

1.1 Leeswijzer

Vanaf 16 maart 2023 heeft het ontwerpbestemmingsplan gedurende een periode van 6 weken ter inzage gelegen. In deze periode kon eenieder zijn/haar zienswijze geven op het ontwerpbestemmingsplan. In de navolgende hoofdstukken zijn de ingekomen zienswijzen samengevat en van een beantwoording voorzien. In hoofdstuk 3 is tot slot een overzicht gegeven van de wijzigingen die in het bestemmingsplan zijn doorgevoerd ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan.

2 Zienswijzen ontwerpbestemmingsplan

Gedurende de zienswijzenperiode zijn er in het totaal 10 zienswijzen binnengekomen op het ontwerpbestemmingsplan 'Herinrichting Ooijse Graaf'. Deze zienswijzen zijn geanonimiseerd in deze Nota zienswijzen.

2.1 Zienswijze 1

Deze zienswijze is ingediend door een groep omwonenden van de Ooijse Graaf.

Inhoud zienswijze

1. Structuurvisie

Door de indieners wordt gesteld dat zandwinning op basis van de structuurvisie Berg en Dal niet op zijn plaats is.

Reactie gemeente:

Voor de beantwoording van dit punt wordt verwezen naar de samenvatting.

2. Alternatief plan

Indieners wijzen erop dat zij gedurende de afgelopen maanden getracht hebben met het college van B&W als ook met de Provincie in gesprek te komen over de zorgen met betrekking tot het plan van Ark/K3 en de contouren van een, huns inziens, beter plan. Zij geven aan helaas door beide bestuursorganen steeds verwezen te zijn naar de klankbordgroep en vinden dat de beide overheden hierdoor niet de regie genomen hebben maar deze over hebben gelaten aan de marktpartijen. De publieke belangen zijn hierdoor huns inziens onvoldoende geborgd in het proces.

Daarnaast wijzen de indieners erop dat de zorgen en het alternatieve plan buiten de kaders van de onderlinge, gedetailleerde afspraken van de initiatiefnemers viel en niet bespreekbaar was.

Reactie gemeente:

Onderstaande reactie is aanvullend op de beantwoording van dit punt in de samenvatting.

De gemeente heeft vanuit haar rol beoordeeld of de beoogde ontwikkelingen in overeenstemming zijn met een goede ruimtelijke ordening (artikel 3.1 van de Wro). De initiatiefnemer wordt gelijk behandeld als andere ruimtelijke voornemens die bij de gemeente binnenkomen en de gemeente (en andere betrokken overheden) zijn gedurende het traject agendalid geweest van de klankbordgroep. Dit betekent dat zij alle stukken van de vergaderingen hebben gevolgd en uiteindelijk ook zelfstandig een eigen afweging heeft gemaakt ten aanzien van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de met dit bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen. Op basis van het landschapsontwikkelingsplan is het voortouw bij de initiatiefnemers gelaten dit is eveneens in lijn met de later vastgestelde Nota participatie van de gemeente.

De gemeente heeft, samen met de provincie Gelderland, in het najaar van 2021 de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) ter inzage gelegd. Deze notitie omschreef hoe het milieueffectrapport (MER) vormgegeven en opgezet zou worden. Op dat moment hebben enkele personen die deze zienswijze hebben ingediend ook een reactie geschreven. De initiatiefnemer heeft deze reactie uitgebreid meegenomen in het MER en in Bijlage 1 van het MER "Ontvangen zienswijzen op NRD Herinrichting Ooijse Graaf en verwerking in MER" toegelicht wat hier mee gedaan is.

Het voorgelegde alternatieve plan is in januari 2023 in een overleg uiteengezet aan de portefeuilleouder Natuur en Landschap. Tevens heeft de gemeente een bestuurlijk overleg gevoerd met de initiatiefnemers en grondeigenaar over de haalbaarheid van het alternatieve plan. Hieruit kwam naar voren dat er voor het alternatieve plan geen overeenstemming verkregen kan worden met de grondeigenaar. De indieners van het alternatieve plan schrijven in hun zienswijze; "de plannen dienen uiteraard als suggestie aan de gemeente en de initiatiefnemers. Zij gaan erover of ze iets zien in deze plannen".

De gemeente heeft het plan beoordeeld en beschouwt het alternatieve plan als slechts een suggestie en daarmee niet als een concreet haalbaar en onderbouwd initiatief. Omdat er geen sprake is van een grondpositie, noch van een financiële onderbouwing, heeft de gemeente geoordeeld dat er geen sprake is van een gelijkwaardig alternatief plan, maar dat het plan als zienswijze zal worden gezien tijdens de terinzagelegging van het plan.

De Gemeente benadrukt dat de initiatiefnemer aan ruim voldoende opgezette participatie heeft gedaan zoals uitgewerkt in het Communicatie- en participatieplan (Bijlage 18 - van het bestemmingsplan). De initiatiefnemers hebben kennisgenomen van het alternatieve plan maar konden het plan niet uitvoeren omdat het niet aan de projectdoelstellingen voldoet van de voorgenomen herinrichting waardoor er geen haalbare projectbegroting gemaakt kon worden. In het hele traject is de omgeving ruim meegenomen en voorafgaande aan het indienen van de formele stukken op de hoogte gebracht. Het opzetten van participatie hoeft niet te betekenen dat projectdoelstellingen van een initiatiefnemer aangepast dienen te worden als de omgeving daar om vraagt, het doorlopen van participatie is erop gericht om de omgeving toelichting te geven, mee te nemen in het ontwikkelingstraject en daar waar mogelijk wensen te integreren in het voorgenomen plan.

3. Punt 1 Beleid:

Indieners geven aan dat een diepe ontzanding in het hart van de oude meander van de Waal een onherroepelijke aantasting is van cultuurhistorisch en Nationaal Landschap en in strijd is met:

A het vigerende beleid en de structuurvisie van de Gemeente

B Het landschapsontwikkelingsplan

Reactie gemeente:

De voorgenomen herinrichting maakt de vroegere loop van de rivier op deze locatie in combinatie met de al aanwezige plas Kraaijenhof juist beter zichtbaar. Hierdoor verdwijnt een tijdslaag uit de bodem maar dit wordt door de gemeente als

acceptabel gezien. In het beschermde deel van de huidige Ooijse Graaf zelf - die van provinciaal belang is - worden geen aanpassingen gedaan. Deze wordt uitsluitend verbreed met nieuwrietmoeras en water op een plek waar in de huidige situatie akkerbouw plaats vindt. Door deze omvorming naar natuur wordt de vroegere loop van de rivier juist versterkt en beter zichtbaar en leesbaar in het landschap gemaakt. Dit is verwerkt in de toelichting van het bestemmingsplan (paragraaf 4.11.2) en eveneens getoetst in het MER (paragraaf 8.4).

In reactie op punt A verwijst de gemeente naar de samenvatting van deze zienswijze. Voor wat betreft punt B verwijst de gemeente naar het feit dat in het Landschapsonwikkelingsplan (LOP) is opgenomen dat zandwinning in het deelgebied Duffeld de Zoom niet wenselijk is. Dat betreft een ander deelgebied dan waar de Ooijse Graaf in valt, namelijk deelgebied 2 van het LOP: De oude rivierdijkzone en Persingen.

4. Punt 2 Gaaf Gelderland

Indieners geven aan dat het plan niet aansluit bij de ambities op het gebied van uitputting van grondstoffen, het sluiten van kringlopen en stimuleren van circulaire economie, als mede de doelstelling op het gebied van natuur en landschap, zoals de Provincie verwoordt in Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.

Reactie gemeente:

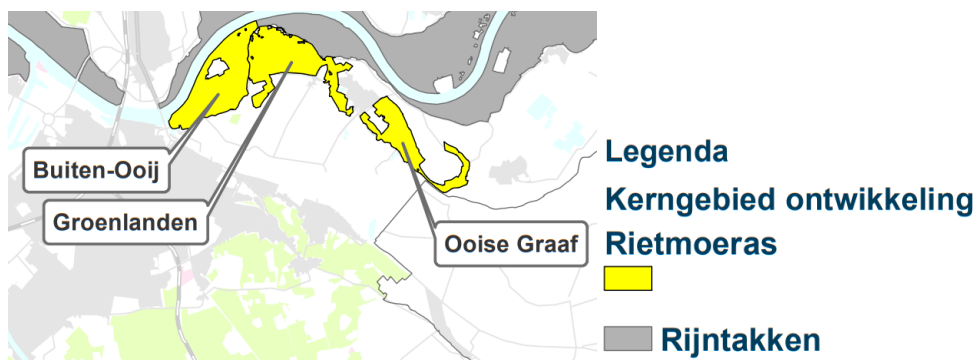
Het winnen van bouwgrondstoffen is opgenomen in de Nota ruimte als nationaal belang. De bouwopgave van Nederland is groot en deze kan niet enkel gerealiseerd worden met hernieuwbare grondstoffen. Daarnaast is zand een schone bouwgrondstof die volledig herbruikbaar is in de bouwkolom. Indien het maatschappelijk gewenste zand door middel van een gebiedsontwikkeling die invulling geeft aan maatschappelijk gewenste beleidsdoelstellingen vrijkomt is er sprake van een win-win situatie. Dat is ook bij dit project het geval en ook de reden dat de provincie Gelderland het initiatief ondersteunt. Tevens wordt met het plan invulling gegeven aan het streven om extra rietmoeras te realiseren.

5. Punt 3 Natura-2000 beheerplan

Indieners geven aan dat de doelstellingen van het beheerplan Natura-2000 met de aanleg van 13 hectare rietmoeras niet worden behaald (ambitie 50/60 hectare) en daarmee ook niet de ambitie voor het aantal broedparen van de gewenste soorten.

Reactie gemeente:

De initiatiefnemer en de gemeente zijn niet verantwoordelijk voor het behalen van de genoemde Natura 2000-doelstelling uit het beheerplan van de provincie Gelderland en het plangebied ligt ook niet binnen het Natura2000-gebied of de locatie waar de ambitie betrekking op heeft.

Kaart 8.4.1 Kansenkaart ontwikkeling rietmoeras van bijlage 8 van Bijlage ontwerp-Beheerplan Natura 2000 38 -Rijntakken Mei 2017.

Het initiatief draagt met het omvormen van 33 hectare akkerbouwgrond naar natuur (waaronder 13 hectare rietmoeras) overigens wél bij aan het realiseren van extra leefgebied voor moerasvogels en dus aan de doelstellingen van Natura-2000. De Provincie Gelderland heeft dan ook positief geadviseerd op het bestemmingsplan.

Daarnaast is het relevant om te vermelden dat K3 samen met ARK Rewilding (dit is de nieuwe naam van ARK Natuurontwikkeling) elders in de directe omgeving van het plangebied nog eens zelfstandig en vrijwillig aanvullend op het eigen initiatief 5 hectare aan rietmoeras zal realiseren.

6. Punt 4 Ingrep is uit verhouding met wat het oplevert aan natuur
 Indieners geven aan dat de grootschaligheid van de landschappelijke ingrep niet in verhouding staat tot de geringe hoeveelheid natuur die het oplevert.

Reactie gemeente:

De meerwaarde van de herinrichting is opgenomen in de plantoelichting van het bestemmingsplan (paragraaf 2.2.5). De gemeente is van oordeel dat de ingrep wel degelijk veel meerwaarde voor de natuur oplevert. Naast meerwaarde voor de natuur is de herinrichting ook recreatief van meerwaarde door de openstelling van het natuurgebied en de realisatie van wandel- en struinroutes in het gebied.

7. Punt 5 Hydrologisch nut nieuwe plas
 Indieners stellen dat het hydrologische nut en noodzaak van een diepe ontgraving van 30 meter onvoldoende is aangetoond. Indieners geven aan dat de bestaande Kraayenhofplas reeds fungeert als klimaatbuffer en deze kan ook prima fungeren om water in te laten in het bestaande rietmoeras Ooijse Graaf. Indieners geven aan dat uit studies blijkt dat de nieuwe plas een zeer geringe lokale invloed heeft op de bufferende werking in de polder in verband met de verdroging.

Reactie gemeente:

In de samenvatting van deze zienswijze is uitgebreid ingegaan op dit punt. Verwezen wordt naar die reactie.

8. Punt 6 Financiering project hoeft niet door zandwinning

Indieners geven aan dat de Gelderse Poort is geselecteerd als hotspot voor natuurontwikkeling. Indieners geven aan dat er publiek geld is gereserveerd voor gebieden zoals de Ooijse Graaf, zodat het niet noodzakelijk is de financiering voor het project te vergaren middels een zandwinning (zie bijvoorbeeld het Nationaal Programma Landelijk gebied en de Programmatische aanpak Grote Wateren Gelderse Poort).

Reactie gemeente:

Mogelijk kan ook natuurontwikkeling plaatsvinden door financiering uit publieke middelen. Maar naast het feit dat de grondeigenaar hier niet aan mee wil werken wil de gemeente de publieke middelen graag inzetten daar waar geen alternatieve financiering mogelijk is. De publieke gelden kunnen nu eventueel ingezet worden voor een verdere versterking en uitbreiding van de Gelderse Poort. Daarbij komt dat door middel van de zandwinning ook een bijdrage wordt geleverd aan de nationale opgaven voor de winning van bouwgrondstoffen wat belangrijk is voor de bouwsector (waaronder woningbouw). Door de koppeling met zandwinning kan de bouw voorzien worden van schone grondstoffen en kunnen schaarse publieke gelden ingezet worden voor eventuele aanvullende natuurontwikkeling in de Gelderse Poort.

9. Punt 7 Bodem en water moet sturend zijn voor de ontwikkeling

Indieners geven aan dat het huidige plan achterhaald is. Er moet gedacht worden vanuit de 21e eeuw; bodem en water moeten sturend zijn voor de ontwikkeling. In het huidige plan wordt 20 hectare “diep, dood” water gemaakt op een plek die vanuit bodem en water zeer kansrijk is voor natuurontwikkeling.

Reactie gemeente:

Bodem en water zijn sturend in deze ontwikkeling. Het klopt dat er een gedeelte dieper water ontstaat maar dat is geen 20 hectare. Naast het nieuwe rietmoeras ontstaat inderdaad water maar de plas heeft ondiepe en diepe delen. Alleen in het midden is de plas op het diepste punt en dat is zeker geen “dood” water, soorten als de kwabaal maken bijvoorbeeld dankbaar gebruik van deze diepe delen als de temperatuur van het water stijgt. Dat er ook een deel diep water ontstaat wil niet zeggen dat dit per definitie niet wenselijk is. De herinrichting is in zijn geheel beoordeeld waarbij de meerwaarde duidelijk is opgenomen in het bestemmingsplan (zie onder andere paragraaf 2.2.5).

10. Punt 8 Grondophoging omringend landbouwgebied

Indieners geven aan dat in het plan staat dat de toplaag/bouwvoor van de nieuwe plas gebruikt zal gaan worden voor een grondophoging in het omringende landbouwgebied. Indieners geven ook aan dat landbouw niet als doelstelling is opgenomen in het plan. Indieners stellen dat de nut en noodzaak en de effecten van deze grondophoging niet zijn onderzocht en onderbouwd in het plan. Indieners geven aan dat de grondophoging het risico op verdroging bevordert en dit is contrair aan de natuurdoelstellingen in het gebied. Indieners stellen voor om de toplaag te gebruiken om natuurlijke oevers te maken bij de nieuwe plas.

Reactie gemeente:

Een toekomstbestendig agrarisch bedrijf is een doelstelling van het plan die in het principebesluit is meegenomen. De toplaag die vrijkomt binnen het plangebied is juist landbouwkundig waardevol. Omdat de toplaag op de agrarische gronden in en om het plangebied dun is wordt deze toplaag op de overige percelen van de grondeigenaar uitgereden en zorgt voor een dikkere toplaag die beter bestand is tegen droogte doordat (regen)water beter vastgehouden kan worden. Het verplaatsen van de toplaag is eveneens noodzakelijk om in de toekomst het streefpeil in de watergangen en daarmee het grondwater op te kunnen zetten zonder wateroverlast te krijgen op de landbouwgrond. Hierdoor ontstaat een betere toekomst bestendige situatie tegen droge en natte periodes.

De effecten voor het ophogen van de landbouwgrond zijn onderzocht en onderbouwd in het stikstof en geluidonderzoek en terug te vinden op de volgende locaties:

- Stikstof Bijlage 12 - Stikstofonderzoek Herinrichting Ooijse Graaf, d.d. 7 februari 2023; paragraaf 4.3.1.
- Geluid Bijlage 5 - Akoestisch onderzoek Herinrichting Ooijse Graaf d.d. 15 maart 2023.

11. Punt 9 Participatieproces

Indieners geven aan dat het participatieproces bij lange na niet voldaan heeft aan de ambities van het college en de gemeenteraad en dat dit in strijd is met de uitgangspunten uit het Landschapsontwikkelingsplan van de gemeente. Indieners geven aan dat de participatie met de bevolking eenzijdig is geweest en beperkt is gebleven tot het geven van informatie in plaats van advisering en co-creatie.

Reactie gemeente:

Voor de beantwoording van dit punt wordt verwezen naar de samenvatting.

12. Punt 10a Toezegging geen nieuwe zandafgraving na Kraayenhofplas

Indieners geven aan dat, na de realisatie van de Kraayenhofplas, de politiek heeft toegezegd dat er geen diepe (binnendijkse) zandwinning in de Ooijpolder zou volgen.

Reactie gemeente:

In de samenvatting van deze zienswijze is uitgebreid ingegaan op dit punt. Verwezen wordt naar die reactie.

13. Punt 10b Twijfels realisatie en behoud rietmoeras en recreatie

Indieners geven aan dat er bij de Kraayenhofplas geen gevolg is gegeven aan de realisatie van rietmoeras en wandelpaden. Indieners hebben hierdoor twijfels over de beloftes die gedaan worden voor de Ooijse Graaf wat betreft de uitbreiding en het behoud van het rietmoeras en de recreatieve doelstelling.

Reactie gemeente:

In de samenvatting van deze zienswijze is uitgebreid ingegaan op dit punt. Verwezen wordt naar die reactie.

14. Bijlage boekwerk 'Wat wil de Ooijse Graaf zelf'

Indieners hebben een boekwerk gemaakt met de titel 'Wat wil de Ooijse Graaf zelf'. Indieners geven hierin een nadere toelichting en uitwerking op hun bezwaren

en zorgen uit hun zienswijzen. In het boekwerkje staan ook de contouren en suggesties voor een alternatief plan.

Reactie gemeente:

De verschillende punten uit het boekwerkje staan navolgend opgesomd en zijn voorzien van een reactie.

15. Bijlage boekwerk - Beleidskaders gemeente en provincie

Een ontgroning in het hart van de meander is een landschapsaantasting en past niet binnen de beleidskaders van de gemeente en provincie.

- a Een zandwinlocatie past niet binnen de geldende **structuurvisie** van de gemeente.

Een zandwinlocatie past niet binnen het geldende **landschapsontwikkelingsplan (LOP)** van de gemeente.

Een ontgroning in het hart van de meander is een landschapsaantasting en past niet binnen de **beleidskaders** van de provincie

Reactie gemeente:

Onder In de samenvattingpunt 1 van deze zienswijze is uitgebreid ingegaan op het Landschapsontwikkelingsplan. Verwezen wordt naar die reactie. Volgens de provincie is het plangebied de plek voor klimaat-, water en natuuropgaven. De herinrichting in zijn geheel geeft hier invulling aan. Daarnaast dient de herinrichting meerdere doelen waar multifunctioneel ruimtegebruik ontstaat. Hiervoor wordt eveneens verwezen naar paragraaf 3.2 van de toelichting.

16. Bijlage boekwerk - Hydrologisch nut en noodzaak van een nieuwe diepe plas is er niet

Vraag indieners: Als gemeenschap willen we eerst een probleemanalyse zien voor het gebied, om vervolgens te zoeken naar de beste oplossing. Dan kan er rekening gehouden worden met klimaat-, water- en natuursturend, en de grootte en vorm passend bij de opgave.

Reactie gemeente:

Onder punt 7 van deze zienswijze is uitgebreid ingegaan op dit punt. Verwezen wordt naar die reactie.

17. Bijlage boekwerk – De bijdrage aan de natura 2000 doelstellingen is te gering

Zienswijze: Om tot de doelstelling te komen moet dus 27-37 hectare rietmoeras worden toegevoegd. Huidig plan K3 is slechts een toevoeging van 13 hectare dit is dus niet conform de doelstelling. Hoe denkt u toch de doelstelling te bereiken?

Reactie gemeente:

In punt 5 van deze zienswijze is ingegaan op dit punt. Verwezen wordt naar die reactie.

18. Bijlage boekwerk – Natuurbeheer en ontwikkeling

Vraag indieners: Kunt u aangeven op welke wijze bij de uitvoering van het plan bovenstaande waarden worden beschermd en versterkt? De ecologische

verbinding tussen de Ooijse Graaf - Millingerwaard is zeer minimaal in het voorliggende plan. Er is ruimte op de plek van de verwerkingsinstallatie en langs de Duffeldijk voor een bredere ecologische corridor. Graag zien we dit uitgewerkt in het plan.

Reactie gemeente:

Met het plan wordt 33 hectare aan landbouwgrond omgevormd naar natuur. Daarmee wordt de natuurverbinding fors verbeterd. Dat wil niet zeggen dat de verbetering op het gehele verbindingstraject plaats vindt. Wij begrijpen dat het een wens is om nog méér hectares (landbouw)grond om te gaan vormen naar natuur. Dat is in dit project niet aan de orde (is ook geen doel van het bestemmingsplan) en dit kunnen wij ook niet eisen van de grondeigenaren.

Voor het aanwezige agrarische bedrijf is het ook van belang om door te kunnen in de toekomst en het bedrijf zet een grote stap door deze omvorming van grond naar natuur. De meerwaarde voor de natuur is getoetst in het MER en ook opgenomen in het bestemmingsplan. Vanuit de provinciale natuurdoelstellingen is ook de provincie Gelderland intensief betrokken bij het project en ook de provincie is positief over de meerwaarde voor de natuur.

19. Bijlage boekwerk - Advies van de commissie MER bevestigt onze zorgen
Zienswijze: Bovenstaande zorgen vergen een grondig onderzoek naar de effecten op de grondwaterstromen in relatie tot de klimaatverandering. Dit onderzoek ontbreekt. Dit is het enige onafhankelijke advies voor de Ooijse Graaf.

Reactie gemeente:

De commissie MER vraagt om een ecologische systeemanalyse. Door deze analyse en de uitgevoerde hydrologische studie samen te beschouwen ontstaat er een ecohydrologischesysteemanalyse. In de Aanvulling MER (bijlage 3 bij het bestemmingsplan) is de verwerking van de gemaakte opmerkingen door de Commissie voor de milieueffectrapportage opgenomen, inclusief geactualiseerde milieuonderzoeken. De bij de Aanvulling MER toegevoegde toelichting "Inrichtingsnotitie optimalisatie ontwerp en inrichtingsadviezen" is ook als bijlage 13 van de toelichting bestemmingsplan toegevoegd. In deze notitie is een eco-hydrologische systeembeschrijving opgenomen die invulling geeft aan het advies van de commissie MER.

20. Bijlage boekwerk - De grootschaligheid van de ingreep staat hier niet in verhouding tot de geringe hoeveelheid natuur die het oplevert
Vraag indiener: Graag zien wij alsnog een advies van het kwaliteitsteam zandwinning van de Provincie tegemoet.

Reactie gemeente:

Deze procedure richt zich op het bestemmingsplan. De provincie Gelderland is actief betrokken geweest bij het traject en zij heeft positief geadviseerd op het bestemmingsplan.

21. Bijlage boekwerk - De toekomstige uitdagingen - Circulaire economie: sluiten van kringlopen

Zienswijze: kunt u aangeven op welke wijze bij de uitvoering van het plan inhoud wordt gegeven aan bovenstaande ambitie om uitputting van grondstoffen tegen te gaan en het gebruik van primaire grondstoffen in 2030 in Gelderland met 50% wordt teruggebracht?

Reactie gemeente:

Voor de bouwopgave zal lokaal gewonnen schoon zand nodig blijven. Er wordt meer gebouwd dan gesloopt. De winning ervan gaat hand in hand met bijvoorbeeld natuurontwikkeling en draagt zo bij aan diverse maatschappelijke opgaven. De provincie werkt om deze reden ook mee aan dit project.

22. Bijlage boekwerk - Toekomstige uitdagingen - Stikstof – Scheepvaart

Zienswijze: Klopt het dat voor het afvoeren van het zand door schepen alleen de stikstofuitstoot tijdens het laden en de afvaart van 150 m tot de reguliere vaargeul is meegenomen? Klopt het dat het varen naar de bestemming waar het zand wordt verwerkt dus niet is meegerekend bij de stikstof berekeningen?

Reactie gemeente:

In de "Instructie gegevensinvoer AERIUS Calculator 2022", januari 2023 versie 1 van BIJ12, staat in paragraaf 2.5.2 (Verkeersaantrekkende werking) het volgende over het opnemen van verkeersbewegingen in de stikstofberekeningen:

"Een algemeen criterium voor verkeer van en naar inrichtingen is dat de gevolgen niet meer aan de inrichting worden toegerekend wanneer het verkeer is opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Dit is het geval op het moment dat het aan- en afvoerende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Hierbij weegt ook mee hoe de verhouding is tussen de hoeveelheid verkeer dat door de voorgenomen ontwikkeling wordt aangetrokken en het reeds op de weg aanwezige verkeer. In de regel wordt het verkeer meegenomen tot het zich verdund heeft tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer.

(...)

Net als bij wegverkeer wordt scheepvaart ten gevolge van een project over het algemeen meegenomen tot het is opgenomen in het heersend vaarbeeld, zie ook paragraaf 2.5.2. Buitengaats wordt zeescheepvaart beschouwd als onderdeel van het heersende verkeersbeeld en hoeft dit niet te worden gemodelleerd.

Het manoeuvreren van schepen wordt in AERIUS Calculator verdisconteerd in de emissie van de binnengaats vaarroute op basis van de bij de scheepscategorie horende tonnageklasse. Dit hoeft daarom niet als aparte bron gemodelleerd te worden."

Binnen het voorgenomen project is de scheepvaart meegerekend tot dat deze opgaat in het heersende vaarbeeld. Hier is worst – case gerekend met een afstand van 150 meter terwijl de feitelijke afstand tot aan de vaargeul een stuk kleiner is. De locatie waar de schepen moeten invoegen in de vaargeul is een van de drukst bevaren tracés voor scheepvaart van Europa. Het moment dat een vertrekkend schip zich verdund heeft tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer is dichterbij dan 150 meter. Wellicht ten overvloede ook goed om mee te geven dat het project zorgt voor een structurele afname van stikstof doordat 33 hectare akkerbouwland definitief omgevormd wordt naar natuur.

23. Bijlage boekwerk - Toekomstige uitdagingen - stikstof/CO2/circulariteit

Vraag indiener: De indiener ziet graag dat de gehele afvoer en verdere verwerking van het zand wordt meegenomen in de stikstofberekeningen

Reactie gemeente:

Zie beantwoording zienswijze 1 punt 22. Verwezen wordt naar die reactie.

24. Bijlage boekwerk - Procedure & draagvlak voor het plan

Zienswijze: De gemeenteraad en het college van B&W zeggen participatie als top-prioriteit te zien, maar hebben in dit geval de participatie neergelegd bij de particuliere initiatiefnemers. Gedurende het participatieproces stonden de belangen en zienswijzen van de 2 particuliere initiatiefnemers en de betrokken particulieren grondeigenaar centraal. Belangen en zienswijzen van andere belanghebbenden zoals bewoners, burgers, organisaties en omwonenden waren daaraan ondergeschikt. Van openheid en transparantie over de business-case was geen sprake. Niet alle informatie en onderlinge afspraken werden gedeeld. De uitvoeringsfase met persleiding, klasseerinstallatie en scheepsverlading die gedurende zes jaar nodig zijn werd ondergeschikt gepresenteerd terwijl deze de woonwaardering van de bewoners zullen aantasten.

De bezwaren vanuit het verleden zijn niet meegenomen in de planontwikkeling.

De indiener haalt diverse punten aan die niet zijn meegenomen in de planvorming

Reactie gemeente:

In de samenvatting van deze zienswijze is uitgebreid ingegaan op dit punt. Verwezen wordt naar die reactie.

Aanvullend op deze beantwoording benadrukt de gemeente dat gedurende het hele proces het boekje inrichtingselementen met daarin alle uitvoering gerelateerde aspecten onderdeel is geweest van de openbare en voor iedereen inzichtelijke stukken. Dit document is ruim gedeeld en het kaartje met uitvoeringsaspecten heeft op 2 mei 2023 nog in de rozet gestaan. Daarnaast zijn de klachten nagegaan die gedurende de aanleg van de uitvoering van de Kraaijenhof zijn ingediend. Deze klachten gingen over zandafvoer per vrachtwagen. Het zand zal bij de voorgenomen herinrichting worden afgevoerd per schip.

25. Bijlage boekwerk - Huidig en alternatief plan

De indiener presenteert een alternatief plan.

Reactie gemeente:

In de beantwoording van punt 2 van deze zienswijze wordt op het alternatieve plan ingegaan.

26. Extra punten van zorg en voorstellen

Indieners hebben met deze zienswijze reeds aangegeven dat zij in beginsel ontgronding op deze plek in de Ooijse Graaf onaanvaardbaar vinden. Mocht het plan in essentie toch doorgaan, dan hebben indieners de volgende extra punten/voorstellen genoemd in hun zienswijze.

Reactie gemeente:

Bij ieder punt is gekeken of deze meegenomen kunnen worden in het plan en waar mogelijk is dat gebeurd. Dit heeft geleid tot een verbetering van het plan.

27. Punt 1 Eerst probleemanalyse

Indieners willen eerst een probleemanalyse zien voor het gebied, om vervolgens te zoeken naar de beste oplossing passend bij het gebied.

Reactie gemeente:

Het plan draagt bij aan diverse beleidsdoelstellingen en maatschappelijke wensen. Er is geen probleemanalyse vereist om een ruimtelijk initiatief te ontwikkelen.

28. Punt 2 Onvoldoende garanties lange termijn realisatie

Indieners geven aan dat het plan onvoldoende garanties geeft voor de lange termijn realisatie (uitbreiding rietmoeras). Wat gebeurt er als het rietmoeras niet aanslaat of als het bos wordt? Wie is hier verantwoordelijk en aanspreekbaar voor?

Reactie gemeente:

De bestemming voor het nieuwe natuurgebied is natuur. Ander gebruik is niet toegestaan. Voor de realisatie van het plan is initiatiefnemer verantwoordelijk. In de samenvatting is ingegaan op het beheerplan, de borging hiervan en de bankgarantie. Daarnaast wordt er vanuit de ontgrondingsvergunning voor het gehele plan inclusief natuur een realisatieplicht opgenomen en heeft de gemeente doormiddel van een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer afspraken gemaakt om een correcte uitvoering te borgen. In het beheerplan zijn de afspraken en doelstellingen voor het beheer opgenomen en is ook vastgelegd dat de beheerder afstemt met de beheerders van naastgelegen natuurgebieden (Staatsbosbeheer en ARK). In zijn algemeenheid willen wij benadrukken dat wij het als positief ervaren dat een agrariër op deze manier natuurbeheer onderdeel maakt van zijn bedrijfsvoering.

29. Punt 3 Verantwoordelijke partij bij schade

Indieners vragen zich af welke partij verantwoordelijk is voor mogelijke schade die tijdens en na de uitvoering van het gebied en de omgeving optreedt. Indieners vragen zich tevens af hoe dit wordt gemonitord.

Reactie gemeente:

Mocht er onverhoopt schade als gevolg van de uitvoering optreden dan is initiatiefnemer daar verantwoordelijk voor. De gemeente toetst uiteraard aan de voorkant of schade te verwachten is en dat is niet het geval.

30. Punt 4 Advies CRK

Indieners vragen om de CRK een advies uit te laten brengen over de plannen. Indieners vragen tevens hun alternatieve plan en hun zorgen hierbij te betrekken. Indieners worden graag op de hoogte gebracht als deze openbare bijeenkomst gehouden wordt, zodat zij daarbij kunnen zijn.

Reactie gemeente:

Door middel van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit gemeente Groesbeek en Berg en Dal heeft de gemeente in 2015 vastgesteld dat een advies vanuit CRK alleen van

toepassing is bij een omgevingsvergunning voor bouwwerken en niet bij het wijzigen van een bestemmingsplan. Hiervoor verwijst de gemeente naar pagina 6, 7 en 8 van de "Nota Ruimtelijke Kwaliteit gemeente Groesbeek en Berg en Dal". Het plan is uiteraard wel beoordeeld op landschappelijke kwaliteit.

31. Punt 5 Ontbreken van natuurbeheerplan

Indieners geven aan dat het natuurbeheer in de Erlecomse polder is versnipperd over meerdere beheerders. Indieners maken zich hierdoor zorgen over het beheer en het ontbreken van een toekomstig concreet natuurbeheerplan. Indieners geven aan dat het toezicht op het beheer niet goed is geregeld.

Reactie gemeente:

Het natuurbeheer van dit gebied wordt verzorgd door de grondeigenaar. In de samenvatting is ingegaan op het beheerplan.

32. Punt 6 Nieuw natuurgebied aanwijzen als Gelders Natuurnetwerk

Indieners stellen voor het nieuwe natuurgebied (plas en rietmoeras) als Gelders Natuurnetwerk aan te wijzen, zodat er een duidelijk beheerplan is en waardoor de provincie het bevoegd gezag is.

Reactie gemeente:

De provincie Gelderland actualiseert periodiek de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk. Na aanleg van het nieuwe natuurgebied kan de provincie overgaan tot het aanwijzen van het gebied als GNN, hier gaat de gemeente niet over.

33. Punt 7 Advies kwaliteitsteam zandwinning

Indieners geven aan alsnog een advies van het kwaliteitsteam zandwinning van de provincie tegemoet te willen zien.

Reactie gemeente:

Dit punt is beantwoord bij punt 20 van deze zienswijze.

34. Punt 8 Werkgroep natuurbeheer

Indieners stellen voor om een werkgroep van experts en bewoners te betrekken bij het natuurbeheer (participatie).

Reactie gemeente:

Er is geen noodzaak om dit dwingend voor te schrijven. Initiatiefnemer heeft echter eerder al bevestigd dat de klankbordgroep ook in stand blijft tijdens de uitvoering en dat de leden (en eventueel andere geïnteresseerden) de ontwikkelingen en de aanleg van dichtbij kunnen volgen.

35. Punt 9 Realisatie van 20-25 hectare rietmoeras

Indieners stellen voor om 20-25 hectare rietmoeras te realiseren in plaats van 13 hectare, om zo de doelstelling van het Natura-2000-beheerplan te behalen voor de Ooijse Graaf.

Reactie gemeente:

Voor de beantwoording van dit punt wordt verwezen naar de beantwoording van punt 5 van deze zienswijze waar wordt ingegaan op het behalen van de natura2000 doelstelling. Het opnemen van een bredere ecologische corridor kan niet van de initiatiefnemer verwacht worden.

36. Punt 10 Ecologische verbinding Ooijse Graaf - Millingerwaard

Indieners geven aan dat de ecologische verbinding tussen de Ooijse Graaf - Millingerwaard zeer minimaal is. Indieners geven aan dat er op de plek van de verwerkingsinstallatie en langs de Duffeltdijk ruimte is voor een bredere ecologische corridor.

Reactie gemeente:

Bij de beantwoording van punt 16 van deze zienswijze is ingegaan op dit punt.

37. Punt 11 Gebiedsfonds

Indieners stellen voor dat er een gebiedsfonds wordt gecreëerd voor de Erlecomse polder waaruit kleine projecten kunnen worden geïnitieerd.

Reactie gemeente:

De gemeente kan dit niet van de initiatiefnemers eisen maar heeft vernomen dat hier door de initiatiefnemer gehoor aan wordt gegeven. Dit betreft een vrijwillige actie die niet gekoppeld is aan het bestemmingsplan. Dit juichen we toe.

38. Punt 12 Fasering aanleg

Indieners stellen voor om eerst alle paden, de vogelhut en rietmoeras en inlaat vanuit de Kraaijenhof te realiseren, zodat bewoners en dieren niet pas na 6 jaar profijt hebben van de ontwikkeling.

Reactie gemeente:

Tijdens de klankbordgroep van 8 februari 2023 heeft de initiatiefnemer reeds toegezegd dat de wandelroute bij de Kraaijenhof vooruitlopend op uitvoering wordt opengesteld. Dit is eveneens in een nieuwsbrief van april 2023 naar de omgeving gecommuniceerd. De aanleg van alle paden, het rietmoeras en de vogelkijkhut zal plaats vinden in de eerste twee jaar van de uitvoering. In het aangescherpte beheerplan is dit ook opgenomen.

39. Punt 13 Garantie wandelpaden

Indieners willen een garantie dat de wandelpaden rondom de plas openblijven voor omwonenden tijdens de uitvoering en niet zoals bij bijvoorbeeld de Kraaijenhofplas, dat uiteindelijk geen recreatieve functie heeft gekregen en waar uiteindelijk een hek omheen is gezet door de voormalige eigenaar.

Reactie gemeente:

In de samenvatting is ingegaan op de borging van de toegankelijkheid en het beheer in het beheerplan. In het verleden is het beheer niet op de juiste manier geborgd bij de aanleg van natuurgebied de Kraaijenhof. Door de voorwaardelijke verplichting is het gebruik en het beheer voor in de toekomst geregeld waardoor een herhaling van het traject bij de Kraaijenhof voorkomen wordt.

40. Punt 14 Aanspreekpunt bij overlast

Indieners willen een duidelijk aanspreekpunt bij de gemeente waar omwonenden terecht kunnen bij overlast.

Reactie gemeente:

De provincie Gelderland is het bevoegd gezag voor de ontgrondingsvergunning, de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) voor de omgevingsvergunning en de gemeente Berg en Dal in het kader van de Wet ruimtelijke ordening (bestemmingsplan). Bij aanvang van de herinrichting zal er een startoverleg zijn met de handhavers van de bevoegde gezagen. Een contactpersoon kan daarna gedeeld worden met de omgeving.

41. Punt 15 Uitvoering project maximaal 4 jaar

Indieners geven aan dat uitvoering van het project in maximaal 4 jaar kan. Indieners willen dan ook dat de uitvoering van het project in 4 jaar is afgerond, zonder uitloop naar 6 jaar. Indieners geven aan dat op deze manier de overlast op bewoners en het Natura 2000-gebied wordt beperkt.

Reactie gemeente:

In het bestemmingsplan paragraaf 2.2.1 is toegelicht dat de speling van 2 jaar noodzakelijk is omdat de afvoer deels afhankelijk is van economische omstandigheden in de bouw. Een uitvoering in 4 jaar garanderen is dus niet mogelijk noch wenselijk. De overlast die zandwinningen in het verleden tot gevolg konden hebben voor (onder meer) omwonenden, is thans niet meer aan de orde. In onder meer paragraaf 4 van de plantoelichting is dan ook uitvoerig uiteengezet dat de tijdelijke zandwinning niet leidt tot aantasting van een goed woon- en leefklimaat en derhalve in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. De uitvoeringsperiode van maximaal 6 jaar is dan ook ruimtelijk acceptabel en maatschappelijk aanvaardbaar.

42. Punt 16 Lichtvervuiling tijdens uitvoering

Indieners geven aan dat de lichtvervuiling tijdens de uitvoer beperkt moet worden.

Reactie gemeente:

De initiatiefnemer geeft aan dat op het installatieterrein alleen tijdens werktijden (07.00 – 19.00 uur) gebruik gemaakt zal worden van beperkte verlichting indien dit nodig is om veilig te kunnen werken. Deze zachte beperkte verlichting wordt zo opgesteld dat het niet naar de omgeving schijnt (naar beneden gericht, afgeschermd en Ledverlichting.) Om voorgaande afdwingbaar te borgen is doormiddel van de regels van het bestemmingsplan aanvullend geborgd dat het gebruik van verlichting uitsluitend gedurende werktijden van 7:00 tot 19:00 op werkdagen en gericht op de werkzaamheden en niet op de omgeving is toegestaan. Voor de betreffende regel verwijzen we naar 15.1 lid c van de planregels.

43. Punt 17 Monitoring gevolgen van de plas

Indieners geven aan dat de gevolgen van de plas op het gebied gemonitord moeten worden tijdens en na de uitvoering (hydrologie, ecologie, geluid, recreatie, etc.). Indieners geven aan dat hierbij van tevoren duidelijk moet zijn bij welke verstoring de werkzaamheden stilgelegd moeten worden.

Reactie gemeente:

Het borgen van de relevante monitoring is een uitvoeringsaspect en gebeurt in de te verlenen omgevingsvergunning en ontgrondingsvergunning. In deze vergunningen kunnen consequentie worden opgenomen bij welke verstoring de werkzaamheden bijvoorbeeld stilgelegd worden.

Tijdens de onderzoeksfase is er een milieueffectrapport (MER) opgesteld waarin alle relevante milieuthema's zijn onderzocht door onafhankelijke adviesbureaus. Dit MER is in opdracht van de overheid door de specialisten van de Commissie m.e.r. beoordeeld en akkoord bevonden. Verder is er – naar aanleiding van het advies van de Commissie m.e.r. – een aanvulling op het MER opgesteld. Er is dus een gedegen onderzoekstraject opgezet en de effecten zijn goed in beeld gebracht. Aanvullend op dit onderzoekstraject wordt er gedurende de uitvoering monitoring opgezet om inzicht te krijgen in de relevante omgevingseffecten. Het gaat hierbij om de volgende effecten en belangen:

Ecologie/natuur:

De initiatiefnemer is in afstemming met Sovon van plan om gedurende de uitvoering extra te monitoren in en om het plangebied om de ontwikkeling van vogelsoorten in beeld te brengen. Naast de monitoring vanuit Sovon vindt de uitvoering van de werkzaamheden plaats onder begeleiding van een ecooloog en worden waar mogelijk extra maatregelen getroffen om negatieve effecten op natuur te voorkomen. Ook vanuit het beheerplan wordt de invloed van recreatie op de natuurontwikkeling meegenomen.

De Wet natuurbescherming blijft ongeacht vergunningverlening van toepassing. Leden van Flora- en faunawerkgroep worden door ARK, K3 en SBB gestimuleerd om ook onderzoek te doen aan andere soortgroepen, zoals libellen.

Geluid:

Uit hoofdstuk 5 van het akoestisch onderzoek van 15 maart 2023 die is toegevoegd als bijlage 5 van de toelichting blijkt dat de te verwachten geluidseffecten op de gevel van de omliggende woningen voldoen aan de maximale toetswaarde. Hierdoor leidt de tijdelijke zandwinning niet tot aantasting van een goed woon- en leefklimaat en is deze derhalve in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening.

Ten overvloede (en in aanvulling op bovenstaande beoordeling van de ruimtelijke aanvaardbaarheid die reeds is beoordeeld) wordt nog opgemerkt dat tijdens de uitvoering er in het veld periodiek metingen zullen worden gedaan en wordt getoetst aan de normen die in de omgevingsvergunning worden opgenomen. De uitvoering wordt geborgd doordat de metingen als voorschrift worden opgenomen in de vergunningen en de toetsing van de resultaten gebeurt door het bevoegd gezag.

Grondwater:

Tijdens de uitvoering wordt het grondwater gemonitord met peilbuizen die rondom de nieuwe plas geplaatst worden. De berekende effecten worden op deze manier gecontroleerd. Als er ergens grondwateroverlast plaats vindt kan op basis van de

monitoringsgegevens duidelijk worden of deze overlast te linken is aan de uitvoering van de herinrichting.

44. Punt 18 Tijdelijke zonnepanelen

Indieners geven aan dat zij een garantie willen dat de tijdelijke zonnepanelen in het Gelders Natuurnetwerk tijdelijk zijn en dat dit geen locatie wordt van langjarige opwekking. Dit past niet in het natuurgebied.

Reactie gemeente:

Er is geen sprake van de vraag of de panelen langer kunnen blijven liggen. Om extra te borgen dat de zonnepanelen slechts tijdelijk voor maximaal 6 jaar aanwezig mogen zijn op de plas Kraaijenhof is dit aanvullend in de regels geborgd.

45. Punt 19 Bouwvoor gebruiken voor natuurvriendelijke oevers

Indieners stellen voor om de bouwvoor van het landbouwgebied te gebruiken om bredere natuurvriendelijke oevers te maken in plaats landbouwgronden in de omgeving op te hogen. Indieners geven aan dat als de bouwvoor niet versleept hoeft te worden, ook voorkomen wordt dat 4000 vrachten met dumpers door het natuur- en woongebied gaan.

Reactie gemeente:

De toplaag van circa 40 centimeter die vrijkomt binnen het plangebied is landbouwkundig waardevol. Deze toplaag wordt op de overige percelen van de grondeigenaar uitgereden en zorgt voor een dikkere toplaag die beter bestand is tegen droogte doordat (regen)water beter vastgehouden kan worden. De capillaire werking verbeterd hierdoor. Het verplaatsen van de toplaag is eveneens noodzakelijk om in de toekomst het streefpeil op te kunnen zetten zonder wateroverlast te krijgen op de landbouwgrond. Hierdoor ontstaat een betere toekomst bestendige situatie tegen droge en natte periodes wat bijdraagt aan de projectdoelstellingen. De 4000 bewegingen waar de indiener op doelt is slechts enkele weken grondverzet op een totale uitvoering van 4 tot 6 jaar.

46. Punt 20 Meten waterstanden Kraaijenhofplas

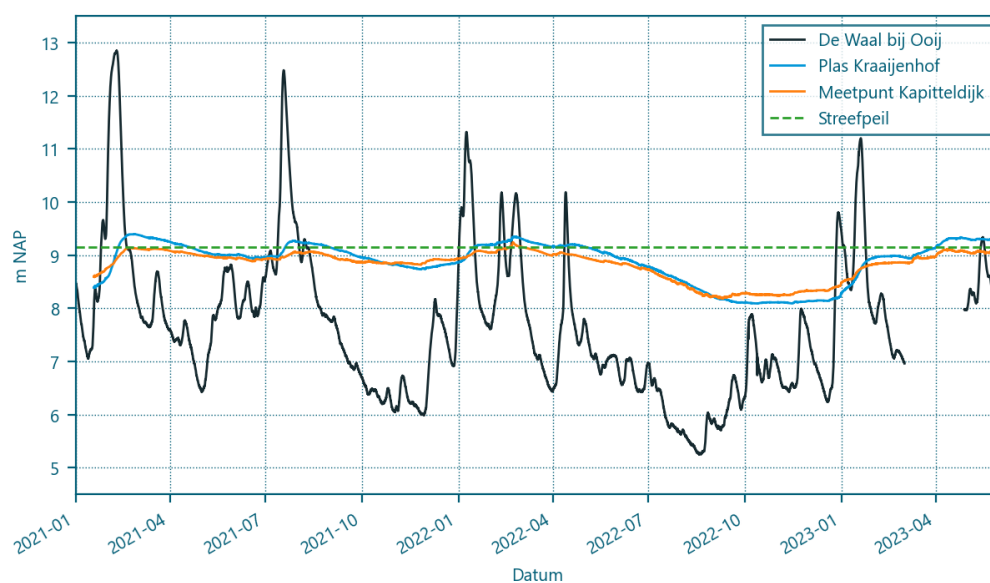
Indieners stellen voor dat er alsnog zo spoedig mogelijk gestart wordt met het meten van de waterstanden van de Kraaijenhofplas t.o.v. de rivierstanden. Indieners geven aan dat zo meer inzicht verkregen wordt of het model van de tekentafel en de werkelijkheid wel consistent zijn.

Reactie gemeente:

De waterstanden van plas Kraaijenhof worden in opdracht van de initiatiefnemer sinds januari 2021 gemeten. Hieronder zijn de meetlocaties in plas Kraaijenhof en bij de Kapitteldijk weergegeven.

De gemeten peilen zijn in onderstaande grafiek weergegeven. Daarnaast is de gemeten waterstand van de Waal weergegeven. Deze bestaat uit het gemiddelde van de Rijkswaterstaat meetlocaties Pannerdense Kop en Nijmegen Haven (via RWS Waterinfo (gedownload mei 2023)). De locatie Ooijse Graaf ligt nagenoeg in het midden tussen deze twee metingen en het verval tussen de 2 meetpunten wordt lineair aangenomen, vandaar dat de gemiddelde waarde van deze meetpunten een goede schatting geven van de rivierwaterstand bij het plangebied.

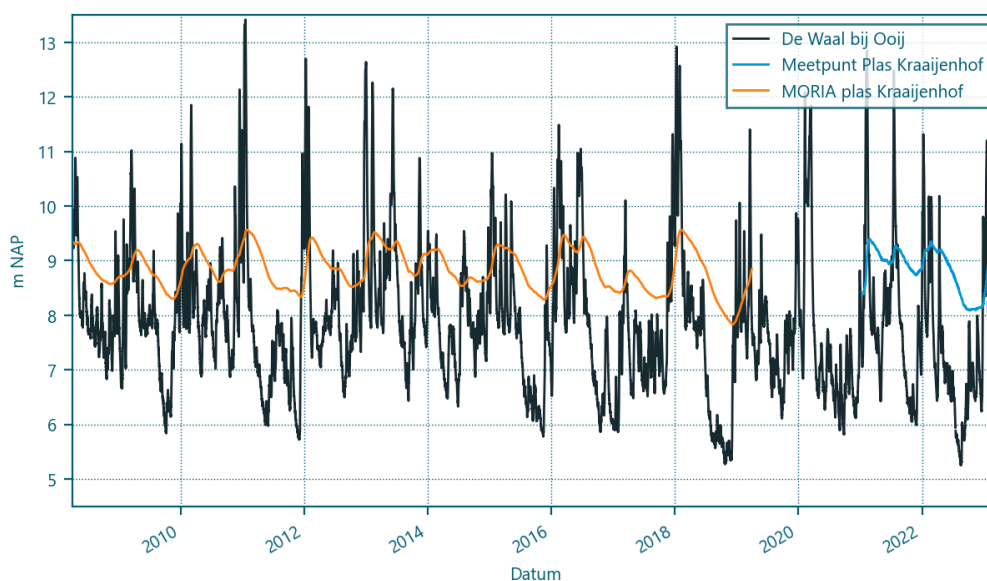

Deze meest recente meetgegevens zijn niet gebruikt in de grondwatermodelstudie (Witteveen+Bos, oktober 2022) omdat deze bij aanvang van de studie nog niet beschikbaar waren. De meetgegevens zijn nu wel bekeken.

Op basis van de grafiek is het volgende te concluderen:

- Er mist een stukje meetdata van de rivierwaterstanden op de Waal van de beide meetlocaties in de periode van maart-april van dit jaar (2023). De site van Rijkswaterstaat (waar de data vandaan komt) geeft hier geen data.
- Te zien is dat het peil in plas Kraaijenhof reageert op de hogere waterstanden op de Waal. Met enige vertraging gaat het plaspeil dan stijgen.
- Te zien is de omkering van de grondwaterstromingsrichting: als de Waal langere tijd laag is dan komt het peil in plas Kraaijenhof op een lager niveau dan het waterpeil in het rietmoeras (meetpunt Kapitteldijk). De rivier heeft dan de laagste waterstand, dan plas Kraaijenhof en dan het bestaande rietmoeras. De stroming van het grondwater is dan richting de rivier. Als de Waal omhoogkomt, dan stijgt het peil in de plas Kraaijenhof sneller dan het peil in het bestaande rietmoeras (meetpunt Kapitteldijk) en komt dus weer boven het peil in het bestaande rietmoeras. De grondstroming is dan vanuit de rivier richting achterland.
- In natte situaties, de situaties dat de Waal hoog is, is het op basis van deze metingen goed mogelijk om water vanuit plas Kraaijenhof in te laten richting het bestaande rietmoeras. Het peil in plas Kraaijenhof is dan altijd hoger (ca. 20 cm peilverschil).
- Als de rivier langere tijd een lager peil heeft (ca 5,5 tot 6 +NAP), dan zakt de plas Kraaijenhof ook verder uit, in de meetreeks tot circa NAP +8 m.
- Het peil in de plas Kraaijenhof komt in de bemeten periode elk jaar boven het niveau van het streefpeil NAP +9,15 m. Uit de grondwatermodelstudie is bekend dat dit over langere perioden niet jaarlijks het geval is. In 2017 is dit niveau niet gehaald.

In de grondwatermodelstudie is gerekend met het MORIA grondwatermodel (beheerd door provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland en Vitens). In dit grondwatermodel zijn de rivierwaterpeilen ingevoerd conform de gemeten rivierwaterpeilen zoals gemeten door Rijkswaterstaat. De peilen die in het grondwatermodel aan de rivier zijn opgelegd zijn dus gelijk aan de daadwerkelijk opgetreden rivierpeilen (op daggemiddelde basis). De plas Kraaijenhof is in het grondwatermodel als voormalige zandwinplas aanwezig. Er is gekeken hoe het berekende peil in deze plas zich verhoudt tot de beschikbare metingen. Die vergelijking is hieronder weergegeven. De modelperiode (2008 - 2019) verschilt daarbij wel van de periode waarover metingen van het plaspeil beschikbaar zijn (2021 - heden).

Uit de vergelijking tussen het berekende plaspeil (met het MORIA grondwatermodel) en het gemeten plaspeil volgt dat de plas Kraaijenhof in het grondwatermodel vergelijkbaar functioneert als in de werkelijkheid: het berekende niveau van het waterpeil in de plas komt overeen met het gemeten peil, en de berekende dynamiek komt overeen met de dynamiek in de metingen. De kanttekening blijft dat modelperiode en gemeten perioden niet met elkaar overeenkomen, waardoor een precieze vergelijking niet mogelijk is.

47. Punt 21 Overlast (laagfrequent) geluid

Indieners willen weten hoe voorkomen en gemonitord wordt dat omwonenden last krijgen van (laagfrequent) geluid tijdens de zandwinning. Een gedeelte van de zandtransportinstallatie zal 10 meter boven Erlecom uittorenen en binnen 200 meter van Erlecom komen te liggen. Indieners geven aan dat in Beuningen en Winssen dit een groot probleem is gebleken.

Reactie gemeente:

De initiatiefnemer heeft uitgebreid geluidsonderzoek laten verrichten (bijlage 5 van de toelichting) om de geluidseffecten van de voorgenomen herinrichting naar de omgeving in beeld te brengen. Uit dit onderzoek is gebleken dat de situatie aanvaardbaar te achten is en dat de activiteiten van de initiatiefnemer voldoen aan de wettelijke normen. Deze wettelijke normen zijn gericht op het voorkomen, en beperken, van hinder door industriegeluid. Hierin wordt rekening gehouden met het omgevingstype van het woongebied. Ten overvloede (en in aanvulling op bovenstaande beoordeling van de ruimtelijke aanvaardbaarheid die reeds is beoordeeld) wordt nog opgemerkt dat voor de uitvoering van het werk naast het wijzigen van het bestemmingsplan ook een omgevingsvergunning verleend moet worden. Onderdeel van deze vergunning zijn vergunningsvoorschriften voor het aspect geluid die de geluidsbelasting naar de omgeving beperken. De initiatiefnemer moet tijdens de uitvoering aan de opgenomen geluidsnormen voldoen. De gemeente laat daarnaast een verplichting tot opleveringsmetingen opnemen in de vergunningsvoorschriften. Dit houdt in dat er gedurende de uitvoering door een onafhankelijk bureau geluidsmetingen worden uitgevoerd ter controle.

Naast de geborgde bescherming die de omgevingsvergunning met bijbehorende voorschriften gaat bieden aan de omgeving geeft de initiatiefnemer aan altijd zorg te dragen voor het beperken van overlast. Zodra er klachten komen over geluids-overlast zal de initiatiefnemer samen met de omwonende zoeken naar mogelijkheden om deze effecten weg te nemen.

48. Punt 22 Tijdelijke haven

Indieners willen een garantie dat de haven binnen 6 jaar verdwijnt en niet gebruikt gaat worden voor nieuwe zandwinningen.

Reactie gemeente:

De tijdelijke laadlocatie is onderdeel van de tijdelijke uitvoering die maximaal 6 jaar duurt. Deze tijdelijke uitvoering is naar aanleiding van de zienswijzen extra geborgd in de regels van het bestemmingsplan. Hiervoor wordt verwezen naar 6.1.2 lid c van de bij het bestemmingsplan toegevoegde regels.

49. Punt 23 Emissieloze schepen

Indieners stellen voor om emissieloze schepen in te zetten bij het afvoeren van het zand. Dit beperkt de CO2 uitstoot.

Reactie gemeente:

Er is vanuit ruimtelijk ordeningsoogpunt geen noodzaak om emissieloze schepen voor te schrijven. De aan het bestemmingsplan ten grondslag gelegde studies en rapporten geven ook geen aanleiding om emissieloze schepen voor te schrijven, voor zover dat technisch en juridisch al zou kunnen.

50. Punt 24 Ook scheepstransport bij stikstofberekening

Indieners vragen om bij de stikstofberekening ook het scheepstransport mee te nemen.

Reactie gemeente:

Voor de beantwoording van dit punt wordt verwezen naar de reactie op punt 22 van deze zienswijze.

51. Punt 25 Geen vrachtwagens bij te hoge of lage Waal

Indieners geven aan dat er geen vrachtwagens dienen te worden ingezet als de Waal te hoog/laag staat, om zo toch de maximale lading te kunnen halen (zoals in Gendt).

Reactie gemeente:

Het zand wordt alleen per schip afgevoerd, dat wordt doormiddel van dit bestemmingsplan gefaciliteerd. Ook bij laagwater hoeven er geen vrachtwagens ingezet te worden omdat de uitvoeringstermijn van 6 jaar ruimte geeft om flexibel te zijn in de afvoer als transport over water tijdelijk een probleem is. Om dit extra te borgen is het afvoeren van zand per vrachtwagen doormiddel van artikel 15.1 lid d in de regels uitgesloten.

52. Punt 26 Monitoring bestaande rietmoeras

Indieners geven aan dat het bestaande rietmoeras gemonitord moet worden tijdens de aanleg van de nieuwe plas. Indieners geven aan dat zo het afgraven aangepast kan worden aan de hydrologische omstandigheden van dat moment, en zo kan schade aan het huidige rietmoeras voorkomen worden.

Reactie gemeente:

Dit is een onderdeel van de uitvoering waar het bestemmingsplan niet over gaat en kan meegenomen worden in de te verlenen ontgrondingsvergunning.

53. Punt 27 Zandwinning niet dieper dan 30 meter

Indieners willen een garantie dat de zandwinning niet dieper wordt dan de afgesproken 30 meter, ook niet als het economische belang over 4-6 jaar groter is.

Reactie gemeente:

De maximale diepte van de ontgroning betreft geen onderdeel van het bestemmingsplan maar wordt vastgelegd in de te verlenen ontgrondingsvergunning. De maximale diepte is 20 meter -NAP wat gelijk is aan 30 meter diepte ten opzichte van maaiveld. Deze diepte is opgenomen in het technisch ontwerp zoals is weergegeven bijlage 10 van de aanvulling op het MER. De Aanvulling MER is toegevoegd als bijlage 3 van het Bestemmingplan. Deze technische tekening maakt ook onderdeel uit van de aanvraag ontgrondingsvergunning.

Aanpassing bestemmingsplan

- Het in de regels van het bestemmingsplan borgen van een maximale termijn voor de aanwezigheid van de drijvende zonnepanelen, installatieterrein, tijdelijke haven van 6 jaar, hiervoor wordt verwezen naar de artikel 3.1.1 lid d, artikel 3.1.2 lid b en c, artikel 4.1.1 lid b, c, d, e en f, artikel 5.1.2 lid a, b en c en artikel 5.1.2 lid a, b en c;
- Het in de regels van het bestemmingsplan borgen van het gebruik van verlichting uitsluitend gedurende werktijden van 7:00 tot 19:00 op werkdagen en gericht op de werkzaamheden en niet op de omgeving, hiervoor wordt verwezen naar artikel 15.1 lid c;
- Het doormiddel van een voorwaardelijke verplichting opnemen van het aangescherpte beheerplan in het bestemmingsplan, hiervoor wordt verwezen naar artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2;
- Extra toelichting op de Geohydrologische effecten van de Herinrichting Ooijse Graaf.
- De tekst over de gemeentelijke structuurvisie (reactie op de zienswijzes over dit punt) moet ook in de toelichting van het bestemmingsplan aangepast aangepast worden

2.2 Zienswijze 2

Deze zienswijze is ingediend door een inwoner van onze gemeente die land- schapsecoloog en rivierdeskundige is en medeondertekend door de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.

Inhoud zienswijze

1. Onomkeerbaar verlies van aardkundige waarden

Indiener wijst erop dat de uitvoering van het plan leidt tot een onomkeerbaar verlies van aardkundige waarden. Door de herinrichting zal het karakter van het gebied voor eeuwig veranderen en zal een bijzonder aardkundig erfgoed veel van zijn waarden verliezen. Daarnaast is subtiel de klei uitgegraven uit een deel van de inmiddels met klei opgevulde loop van de rivier. In die lagere delen bleef het natter en daar vormde een rietmoeras. De tegenstelling tussen de moerassige, voormalige bedding en het droge akkerland binnen in de meander maakt dat de eeuwenoude bocht nog steeds duidelijk herkenbaar is.

Indiener verwijst naar de "Structuurvisie Buitengewoon Ubbergen 2020" waarin opgenomen is dat "er in het agrarisch gebied geen ruimte is geboden aan nieuwe zandwinningen" en dat "nadat de bestaande zandwinning is afgerond de gemeente vervolgens in de toekomst geen nieuwe zandwinlocaties meer zal toestaan". Door nu een zandwinning toe te staan handelt de gemeente in strijd met haar eigen vastgestelde beleid.

Vanwege de grote landschappelijke impact en de onomkeerbaarheid van een zandwinning moet de locatie waar gegraven wordt volgens indiener zorgvuldig worden geselecteerd. Dit betekent volgens indiener dat in kleinschalige, aardkundig waardevolle gebieden niet gegraven kan worden, of hoogstens subtiel om de lokale structuren te versterken. De grote vergraving die nu beoogd is in het hart van de oude meander van de Ooijse Graaf is een voorbeeld van hoe het niet moet.

Reactie gemeente:

Het landschap ter plaatse is (zoals ook uit de zienswijze blijkt) door de eeuwen heen aan verandering onderhevig geweest. Er is echter, in tegenstelling tot wat de indiener aangeeft, niet subtiel klei uit de inmiddels met klei opgevulde rivierarm gegraven maar juist nagenoeg volledig vlakdekkend in de gehele Erlecomse polder. Dit is te zien aan het feit dat bijvoorbeeld de boerderij Eindschenhof aan Erlecomseweg 80 ruim twee meter boven het omliggende maaiveld uitsteekt en op het oorspronkelijk maaiveld in de oorspronkelijke klei is gebouwd. De oorspronkelijke rivierarm was veel breder dan slechts het huidige rietmoeras van de Ooijse Graaf. Deze rivierarm wordt door de nieuw aan te leggen plas met het nieuwe rietmoeras in combinatie met de bestaande plas Kraaijenhof beter inzichtelijk gemaakt waardoor het landschap juist beter leesbaar wordt en de landschappelijke structuren beter worden aangezet. De te vergraven aardkundige waarden (voor zover niet reeds ontgraven) vervallen weliswaar op de locatie van de nieuwe plas, en het nieuwe rietmoeras maar blijven in het omliggende gebied behouden. Het verdwijnen van de tijdlaag op de locatie van de plas vinden we daarmee acceptabel. Voor de beantwoording van het ingebrachte punt wordt ook verwezen naar paragraaf 4.11 van de toelichting op het bestemmingsplan waar verder ingegaan wordt op landschap en cultuurhistorie.

In reactie op de aangehaalde structuurvisie verwijst de gemeente naar punt 1 van zienswijze 1.

De gemeente is van mening dat de locatie zorgvuldig is gekozen omdat er invulling wordt gegeven aan een multifunctioneel ruimtegebruik zoals ook nader is toegelicht in punt 1 van zienswijze 1.

2. Maatschappelijke meerwaarde via de uitbreiding van het natuurareaal

Indiener geeft aan de arealen aan te leggen rietmoeras te hebben berekend op basis van het definitief ontwerp en stelt dat hiervan 6 hectare in het zuidwesten een investering van de zandwinnener is om meer natuurgebied op te leveren dan strikt noodzakelijk. De overige 7,5 hectare betreffen de oever van de nieuwe plas en zouden er hoe dan ook gekomen zijn, ook als de zandwinnener geen meerwaarde had hoeven te bieden en zijn dus geen extra investering. Ter onderbouwing heeft indiener het volgende kaartje opgenomen.

Ontwerp inrichtingsplan afgedrukt op satellietfoto, met deelgebieden binnen het areaal natuurgebied

Riet realiseren in het rivierengebied is ook niet makkelijk en zeker niet op de oever van grote plassen leert de ervaring. Ook de Kraaijenhofplas heeft zich in de oeverzone meer als slikkige oever ontwikkeld dan als (riet)moeras. Het is daarom volgens indiener onzeker of dit een volwaardig deel van het moeras wordt. Mocht het ontwikkelen van moeras niet lukken dan is er in de toekomst volgens indiener ook geen mogelijkheid meer om de situatie te verbeteren omdat de grote zandwinplas toekomstige veranderingen in het gebied onmogelijk heeft gemaakt.

Indiener betoogt dat zonder realisatie van de voorliggende herinrichting er andere kansen ontstaan voor natuurontwikkeling op deze locatie. Sinds enige jaren is door de ministeries van I&W en LNV samen het programma PAGW gestart en daarin is de Gelderse Poort als hotspot aangewezen. De ambities zijn groot (o.a. honderden hectares extra natuur in de regio) en er is voldoende geld beschikbaar. Een uitbreiding van het rietmoeras van de Ooijse Graaf zou zondermeer in aanmerking komen voor financiering vanuit dit programma. Wanneer de zandwinning niet doorgaat op deze plek, dan is de kans groot dat het natuurinitiatief vanuit PAGW opgepakt kan worden.

Reactie gemeente:

De feitelijke getallen en de inrichting die de reclamant in de zienswijze als voorgenomen weergeeft zijn niet correct en betreft niet de voorgenomen inrichting zoals opgenomen in het voorliggende bestemmingsplan.

- De ingreep bestaat uit het omvormen van 33 hectare landbouwgrond naar 20 hectare openwater en 13 hectare rietmoeras.
- De oppervlakte metingen zijn door de reclamant uitgevoerd met de visuele vormgeving geplakt over een andere kaart. De oppervlaktes binnen het bestemmingsplan zijn met daarvoor geschikte programma's berekend en weergegeven in het technisch ontwerp. De nieuw aan te leggen oppervlakte rietmoeras is 13 hectare en hierbij is geen diep water meegeteld.
- Het "dijkje" waar de reclamant over schrijft betreft een lage kade tussen het toekomstige moeras en de toekomstige plas om de twee systemen juist hydrologisch te scheiden en windwerking van de plas op het moeras te weren. Gezien de maatschappelijke wens en de doelstelling om het nieuwe natuurgebied beleefbaar te maken wordt deze opengesteld om overheen te struinen.
- De oevers aan de noord- en westzijden zijn inderdaad zoals de reclamant. schrijft niet meegeteld in het aantal hectares rietmoeras omdat de inrichting zo is geoptimaliseerd dat het areaal aan te leggen rietmoeras zoveel mogelijk bij elkaar wordt gelegd. Dat neemt niet weg dat er meerwaarde voor natuur op het areaal oeverlengte zal ontwikkelen.
- Door de hydrologische scheiding en het voorkomen van windwerking door de kade wordt het rietmoeras niet in de oever maar juist gescheiden aangelegd. Dit betreft één van de geleerde lessen bij onder andere de aanleg van het naastgelegen natuurgebied de Kraaijenhof.

Geconcludeerd kan worden dat het voornemen van de herinrichting leidt tot het realiseren van 13 hectare rietmoeras ingepast in een hydrologisch geoptimaliseerd systeem waardoor daadwerkelijke ontwikkeling van rietmoeras haalbaar is.

De maatschappelijke meerwaarde van de herinrichting zijn niet alleen uit te drukken in het aanleggen van nieuw rietmoeras maar ook in het (deel voor mindervaliden) toegankelijk maken van het nieuwe en bestaande natuurgebied, het plaatsen van de vogelkijkhut, het mogelijk maken en faciliteren van natuureducatie, het beter klimaatbestendig maken van de Erlecomsepolder, het toekomst bestendig maken van een agrarisch bedrijf en het leveren van een bijdrage in de maatschappelijk lokale, regionale en landelijke behoefte aan bouwgrondstoffen voor de grote maatschappelijk en sociaal gewenste bouwopgave die behaald moet worden. Deze doelstellingen zijn uitgewerkt in paragraaf 2.2.4 van de toelichting van het bestemmingsplan.

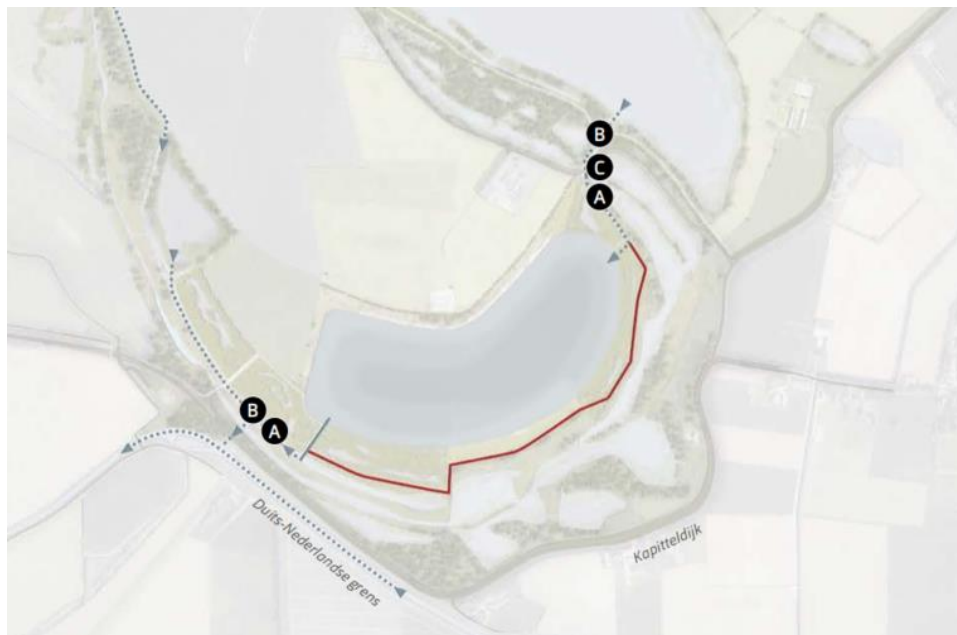
De reclamant betoogt dat zonder realisatie van de voorliggende herinrichting er andere kansen ontstaan voor natuurontwikkeling op deze locatie. Van andere ontwikkelingen met bijbehorende initiatiefnemers en een financiële basis is op het moment geen sprake. Daarnaast benadrukt de gemeente dat bij een andere ontwikkeling mogelijk enkele doelstellingen die het voorliggende project wel realiseert niet worden gerealiseerd waar wel veel maatschappelijke behoefte aan is. Ook is het positief dat deze ontwikkeling mogelijk is zonder gebruik van publiek geld. Deze middelen kunnen voor verdere verwezenlijking van ambities worden ingezet. Punt 8 van zienswijze 1 gaat hier ook op in. Zandwinning is niet alleen de financiële motor maar is ook de motor achter de gehele gebiedsontwikkeling.

3. Hydrologie van het gebied

Met betrekking tot hydrologie van het gebied richt de zienswijze van indiener zich op 6 onderwerpen, genummerd 3A t/m 3F.

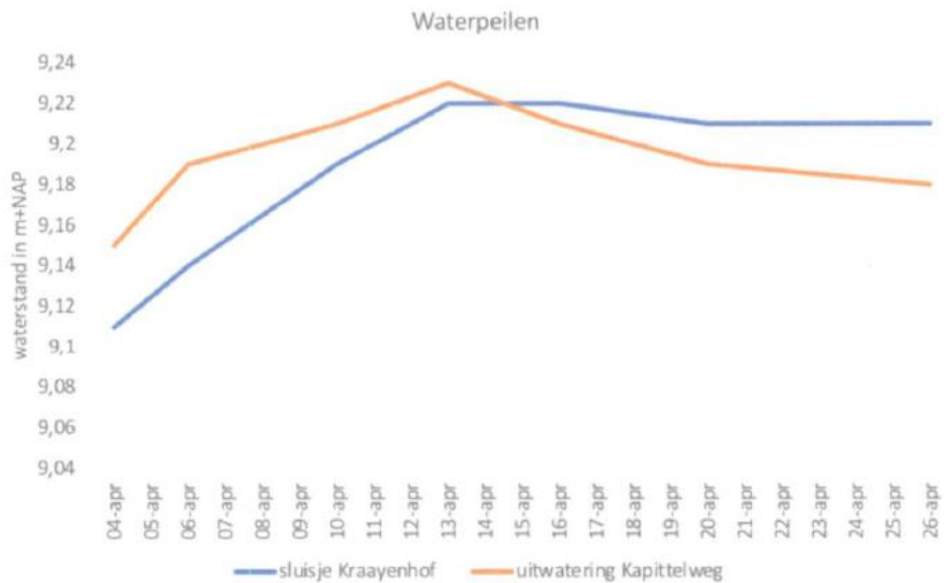
3A wijziging afwateringssituatie

In het huidige ontwerp is een wijziging van de afwateringssituatie voorzien. De A-watertgang die nu aan de oostzijde door de Ooijse Graaf loopt, komt te vervallen (rode lijn in het inrichtingsplan; figuur hieronder) en de afwatering vanaf de Kraaijenhofplas zal (bij A aan de bovenzijde) in het vervolg via de nieuw te graven zandwinplas naar de bestaande uitwatering onder de Kapitteldijk gaan lopen (naar A aan de onderzijde).

Ook de afwatering van Ooij loopt vanuit het noorden naar deze uitwatering (B aan de onderzijde). De sloot die vanaf de Kraayenhofplas naar de nieuwe plas gaat lopen, krijgt een zijtak met een duiker (bij C) die naar het N2000-gebied Ooijse Graaf loopt. In het hydrologisch rapport wordt over de werking van het systeem op pagina 26 geschreven.

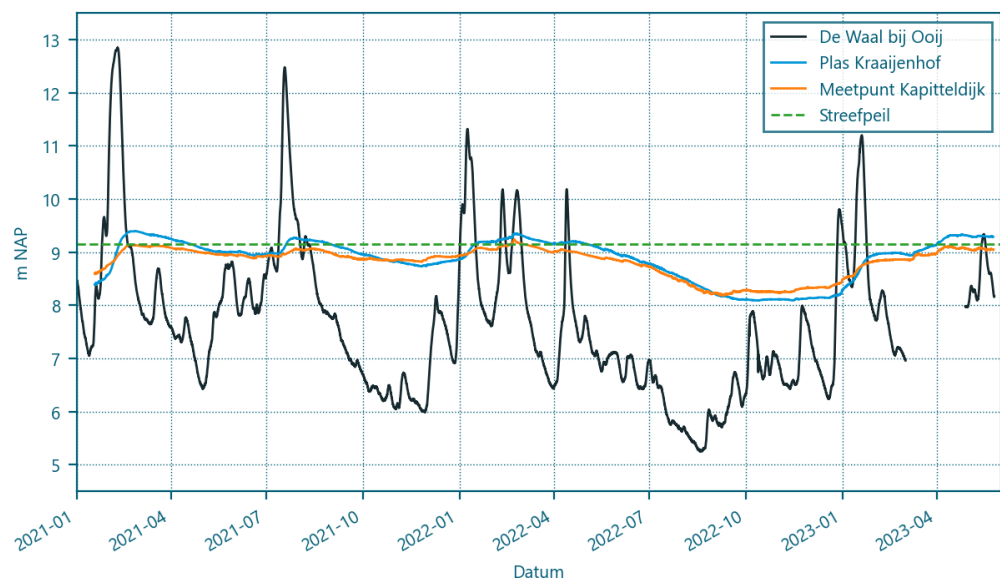
Hier kan uit op worden gemaakt dat de duiker bij C is bedoeld om vroegtijdig extra water naar de Ooijse Graaf te voeren, t.b.v. extra vulling, die nodig is om de nivellerende werking van de nieuwe plas op de waterstand in het N2000-gebied Ooijse Graaf te mitigeren. Indiener geeft aan vanaf begin april gedurende 3 weken tijdens opkomend hoogwater de waterstanden te hebben gemeten en te concluderen dat dit niet het geval is. Indiener geeft aan dat de waterstand bij de peilschaal in de Kraayenhofplas ten tijde van het opkomende water steeds lager was dan ter hoogte van de uitwatering nabij de Kapitteldijk (zie figuur hieronder).

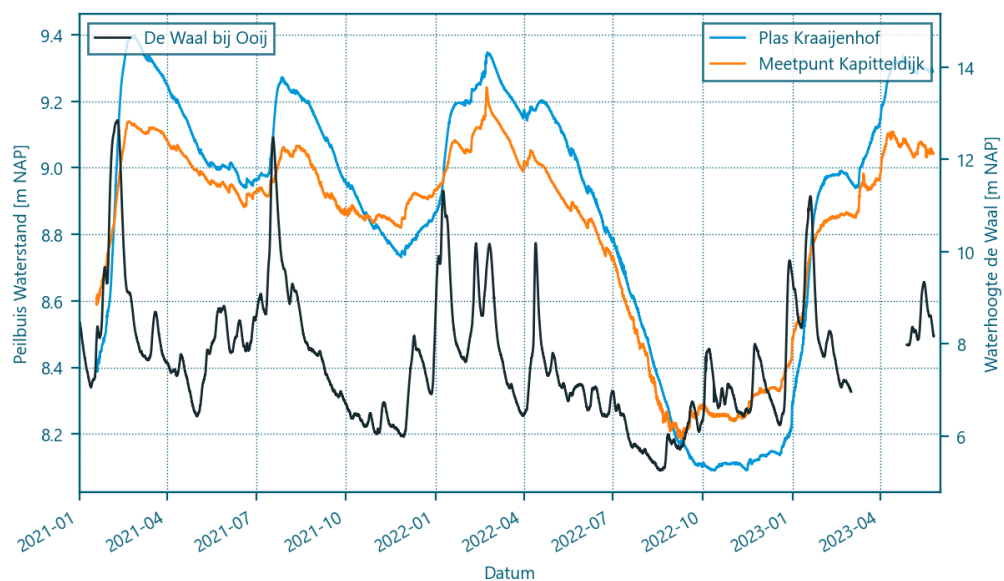
Reactie gemeente:

De meting die de reclamant bij de stuw van plas Kraaijenhof heeft uitgevoerd betreft een korte meetreeks van 22 dagen. Daarnaast worden metingen van plas Kraaijenhof vergeleken met waterstanden in de waterschapssloot die niet in verbinding staat met het rietmoeras van de Ooijse Graaf zelf en juist gevoed wordt vanuit Ooij. Het rietmoeras valt namelijk in een ander peilgebied dan de gemeten sloot. Om die reden hebben de initiatiefnemers milieukundig adviesbureau Tauw de opdracht gegeven om de waterstanden in het rietmoeras van de Ooijse Graaf en de plas Kraaijenhof te meten. Deze metingen worden sinds januari 2021 uitgevoerd op onderstaande punten. Hieruit kan bij iedere hoogwatergolf op basis van de meetgegevens geconcludeerd worden dat plas Kraaijenhof in de referentiesituatie eerder stijgt dan het peil in het bestaande rietmoeras in de Ooijse Graaf. Het is dan goed mogelijk om onder vrij verval water vanuit plas Kraaijenhof in te laten in het bestaande rietmoeras. De nieuw te plaatsen stuw met duiker draagt dan dus bij aan het vernatten van het rietmoeras en zorgt dat het beschikbaar komende water niet direct wordt afgevoerd maar wordt benut in het bestaande en nieuwe rietmoeras.

- Waterstanden gemeten door Tauw op 25 april 2023:
 - o Plas Kraaijenhof: 9,33 +NAP
 - o Waterstand rietmoeras Kapitteldijk: 9,07 +NAP
- Waterstanden gemeten door Tauw op 21 mei 2023:
 - o Plas Kraaijenhof: 9,28 +NAP
 - o Waterstand rietmoeras Kapitteldijk: 9,04 +NAP

Dezelfde grafiek, maar dan met twee aparte y-assen. Op de primaire y-as de waterstand gemeten bij plas Kraaijenhof en meetpunt Kapitteldijk. Op de secundaire y-as de waterhoogte van de Waal. Deze grafiek geeft duidelijk weer dat het waterpeil bij plas Kraaijenhof sterker reageert op het peil op de Waal, wat gezien de ligging dichterbij de rivier ook te verwachten is.

Uit de gemeten waterstanden volgt dus dat in natte perioden de plas Kraaijenhof een hoger peil heeft dan het peil in het bestaande rietmoeras en dus dit moeras kan voeden. In perioden van laagwater op de Waal is een omkering te zien: de Waal heeft dan het laagste peil, en trekt meer aan de plas Kraaijenhof (welke dichterbij ligt) dan aan het bestaande rietmoeras (meetlocatie Kapitteldijk): daardoor daalt het peil in plas Kraaijenhof wat sneller dan in het bestaande rietmoeras.

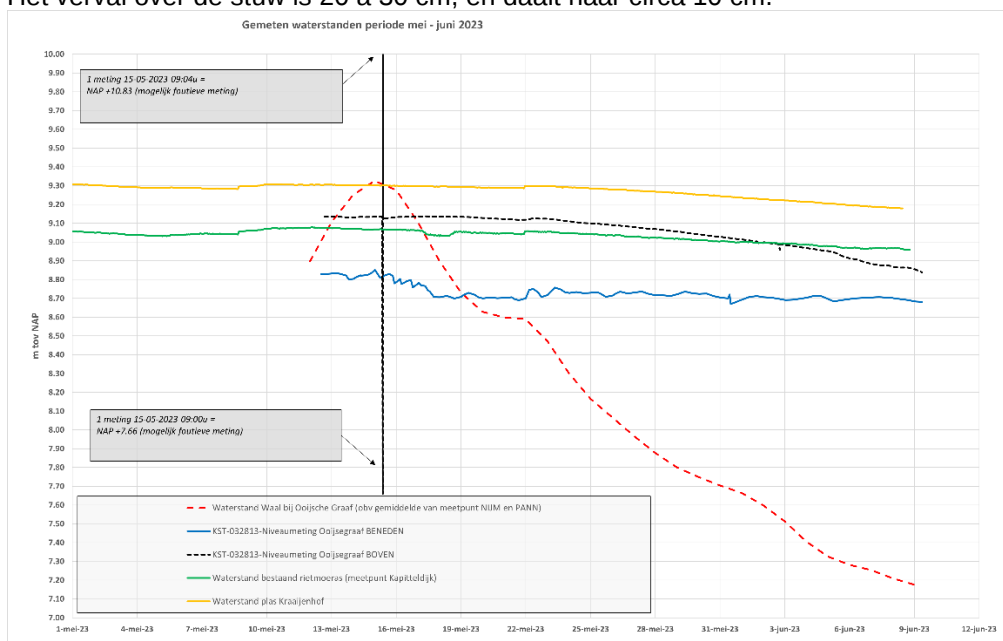
3B Waterpeil Ooijse Graaf

Indiener betoogt dat de waterstanden in het bestaande natuurgebied niet gemeten zijn en het daarmee niet duidelijk is hoe de waterstand in het Natura2000-gebied Ooijse Graaf zich verhoudt tot het wel bekende slootpeil. Omdat het hier over een N2000-gebied gaat is het van groot belang dat er zoveel mogelijk zekerheid bestaat over de mogelijke effecten. Door alleen op de uitkomsten van de modelberekeningen af te gaan, zonder data uit het veld kan deze zekerheid niet gegeven worden. Om die zekerheid te krijgen zal gedurende een nadere te bepalen, langere periode gemeten moeten worden in dit gebied; zowel het peil van het oppervlaktewater als het grondwater.

Reactie gemeente:

Zoals in punt 3A weergegeven zijn er meetgegevens van het oppervlaktewater in het rietmoeras beschikbaar vanaf januari 2021 tot en met heden. De initiatiefnemer heeft naar aanleiding van deze zienswijze adviesbureau Witteveen + Bos de opdracht gegeven een vergelijking te maken tussen de waterstanden bij het rietmoeras en de waterstanden bij de uitwatering Thornsche molen vergeleken. In onderstaande grafiek zijn de gemeten waterstanden van de Thornsche Molen, het bestaande rietmoeras (meetpunt Kapitteldijk), de plas Kraaijenhof en de Waal weergegeven. De weergegeven grafiek toont een korte periode. In de weergegeven periode is te zien dat de Waal aan het dalen is, van circa NAP +9,3 m naar NAP +7,2 m. Het waterpeil in plas Kraaijenhof is circa NAP +9,3 m en daalt geleidelijk naar NAP +9,15 m. Het peil in het bestaande rietmoeras is in deze periode ongeveer 20 à 25 cm lager dan het peil in plas Kraaijenhof. Het peil in de watergang bij de Thornsche Molen ligt eerst iets boven het

niveau van de waterstand in het rietmoeras, en daalt dan naar een niveau eronder. Het verval over de stuw is 20 a 30 cm, en daalt naar circa 10 cm.

Zie bijlage 1 van dit document voor grote weergave.

Op basis van deze meetgegevens is op te maken dat het mogelijk is om water vanuit plas Kraaijenhof in te laten in het bestaande rietmoeras.

De meetpunten die sinds 2021 zijn ingericht om de waterpeilen in plas Kraaijenhof en in het bestaande rietmoeras te meten blijven actief tot het einde van de herinrichting waarbij de initiatiefnemer nastreeft om de meetpunten ook daarna actief te houden en over te dragen aan het Waterschap.

3C Waterpeil Ooijse Graaf

Indiener betoogt dat er in de uitgevoerde modelstudie wordt uitgegaan van te hoge waarden voor de kans waarop Waalwaterstanden voorkomen. In tabel 2.1 wordt aangegeven dat waterstanden onder de 10 m NAP 88% van de tijd voorkomen. 10 m NAP komt overeen met een Boven-Rijnafvoer van 3.590 m³/s en deze waarde wordt in 90% van de tijd overschreden. Ook de andere waarden in deze tabel zijn steeds 2 tot 3% hoger dan in de studie wordt aangegeven.

Indiener geeft aan dat vooral de rivierwaterstand die overeenkomt met het streefpeil 9,15m van belang is omdat dat het moment is waarop het water in het gebied, bij een peil op streefpeil, zal gaan uitzakken naar de Waal. Een rivierwaterstand van 9,15m komt overeen met 2.870m³/s in de Boven-Rijn. De overschrijdingskans hiervan bedraagt 81,5% en niet 80%. De hogere standen, boven het streefpeil, komen dus allemaal minder vaak voor dan waar u van uitgaat. Omdat de frequentie altijd lager is, is ook de tijd dat er water naar het gebied toestroomt in een situatie rond het streefpeil lager. Daardoor is ook de tijd dat het grondwatersysteem (of in de toekomst de plas) zich kan vullen kleiner dan waarvan uitgegaan wordt. De modelberekening laat zien dat de nieuw gegraven plas de peilfluctuaties nivelleert omdat deze meer vultijd nodig heeft dan de oorspronkelijke, niet vergraven situatie. Omdat het aantal dagen dat er water toe kan stromen kleiner is dan waar u van uitgaat zal het peil lager uitkomen en

het nivellerende effect nog groter zijn dan waarvan uitgegaan wordt. De waterstand in de omgeving (waaronder het N2000-gebied) zullen daardoor ook minder vaak tot aan het streefpeil, of daarboven, oplopen. De watervoorraad in het N2000-gebied na een periode van hoogwater, zal daardoor achterblijven bij de huidige situatie.

Reactie gemeente:

Het kan kloppen dat er een verschil zit in de onderschrijdingswaarden en rivierwaterpeilen, zoals genoemd door de indiener. De in het rapport weergegeven waarden gaan over de periode 1990 tot circa 2020, op basis van de waarden gemeten bij meetpunten Nijmegen Haven en Pannerdense Kop (data via portaal Waterinfo Rijkswaterstaat). In het grondwatermodel is gerekend met dezelfde gemeten peilen van de Waal (dus op basis van de gemeten waarden door Rijkswaterstaat). Om deze om te zetten naar invoerwaarden op elke modelcel waar de rivier ligt zijn tussen de meetpunten van Rijkswaterstaat de metingen geïnterpoleerd. De met het model berekende periode is 2008 tot en met maart 2019. De rivierpeilen die in het model zijn opgelegd zijn dus de rivierpeilen die in die periode opgetreden zijn. Het model rekent op dagbasis, daarom zijn de daggemiddelde waarden gebruikt. In het grondwatermodel is dus uitgegaan van deze waarden, en niet van de waarden zoals in de tabel 2.1 van het rapport gepresenteerd. Die tabel is alleen opgenomen om een beeld te geven van voorkomende waterstanden. Er kunnen verschillen in waarden zijn met de waarden die de indiener noemt omdat het afhankelijk is van de gekozen uitgangspunten welke precieze onderschrijdingswaarden gelden. De indiener geeft aan dat het aantal dagen waarvan uit wordt gegaan dat het systeem zich kan vullen minder groot is dan de daadwerkelijke situatie. Maar er is dus uitgegaan van de in de modelperiode daadwerkelijk opgetreden situatie qua rivierpeilen wat een gangbare en algemeen geaccepteerde werkwijze is.

De indiener betoogd dat de watervoorraad in het N2000-gebied na een periode van hoogwater achterblijft ten opzichte van de huidige situatie. De grondwaterstand zal zoals aangetoond wat minder hoog stijgen dan in de huidige situatie maar de watervoorraad in kubieke meters zal groter zijn door de aanwezige plas en de extra ruimte die wordt gecreëerd door het afgraven van het zand. Dit waterstand zal eveneens langzamer wegzakken dan dat de grondwaterstand in de huidige situatie uitzakt. Het zakt uiteindelijk ook minder diep weg dan in de huidige situatie, waardoor de grond-/en oppervlaktewaterstand in het rietmoeras wat langer in het voorjaar hoger kan blijven.

3D Vultijd plassen en effecten op het peil

Indiener geeft aan dat in de studie wordt aangegeven dat de nieuw te graven plas vultijd nodig heeft. Het watervolume dat nodig is voor het vullen is immers veel groter dan het volume dat het grondwater inneemt in de huidige situatie. Tijdens het voorjaar van 2023 bleek het vullen van de Kraayenhofplas ook langer te duren dan verwacht. Indiener geeft aan dat de vultijd van de plassen dus groot is en met een tweede plas erbij zal die nog groter worden, te meer omdat de route die het water naar de nieuwe plas moet afleggen voor een deel via de bestaande plas loopt. Het risico is daarom groot dat de plas in veel jaren het streefpeil niet zal halen.

Indiener geeft aan dat er in de studie niet in is gegaan op het feit dat de waterstanden in de Waal sterk veranderen als gevolg van de bodemdaling van het zomerbed. Deze daling heeft veel invloed op de waterstanden die nodig zijn om de kwelstroom op gang

te brengen. De trend is zeer sterk negatief. Een dergelijke waterstand was 50 jaar geleden nog circa de helft van het jaar, tegenwoordig al minder dan 50 dagen per jaar. Indiener geeft aan dat deze neergaande trend voorlopig ook niet zal stoppen en dit betekent dat de kans op het niet halen van het streefpeil in de toekomst nog groter wordt.

Indiener geeft aan dat in de huidige situatie het water dat tot boven het streefpeil stijgt, wordt afgevoerd via de stuw onder de Kapittelweg. Zolang het streefpeil van 9,15 meter maar wordt gehaald maakt het dan niet uit of de plas nivelleert of niet. Maar vanwege de grote vultijd wordt de kans wel groter dat een stand van 9,15 meter helemaal niet meer wordt gehaald. Met een nieuwe plas erbij en door het dalen van de rivierbodem, wordt het halen van de 9,15 meter in de toekomst waarschijnlijk een zeldzaamheid. Indiener geeft aan dat daar tegenover staat dat een situatie zonder de plas de vultijd veel kleiner is en de kans dat de 9,15 meter wordt gehaald dan veel groter is, ook bij een dalende rivierbodem.

Indiener geeft aan dat vanwege de sterk nivellerende werking van de plas de kans dat de 9,20 meter in het N2000-gebied niet meer wordt gehaald steeds groter is. Dat betekent dat grote delen van het gebied in de winter niet meer zullen overstromen en de bodems zich daar niet meer kunnen vullen met kwelwater. Indiener geeft aan dat dit in een situatie zonder plas nog wel kan gebeuren. De 9,20 meter wordt in die situaties namelijk wel vrijwel ieder jaar gehaald.

Indiener geeft aan dat door de grote vultijd van de nieuwe plas, er veel minder water aankomt in het N2000-gebied, omdat de plas dat als het ware afvangt. De kwelstroom naar het gebied neemt daardoor sterk af. Indiener geeft aan dat het juist deze flux van kwelwater naar het gebied is, die belangrijk is voor het functioneren van het rietmoeras. Het verminderen van de kwelflux kan invloed hebben op de kwaliteit van het leefgebied van kwetsbare soorten, waardoor de instandhouding ervan in gevaar komt. Indiener geeft aan dat mogelijke effecten hiervan niet zijn onderzocht, waardoor niet met zekerheid is aan te geven dat het N2000-gebied geen negatieve effecten ondervindt van de verminderde kwelflux.

Reactie gemeente:

De indiener geeft aan dat de rivierpeilen van de Waal een dalende trend laten zien. Dit klopt inderdaad. Als deze trend zich verder voortzet dan nemen de momenten dat het systeem zich kan vullen (Waal bij Ooij is hoger dan NAP +9,15 m) inderdaad af. Uit de metingen vanaf 2021 volgt dat in de afgelopen drie jaar het systeem wel heeft kunnen vullen en ook het voorjaar van 2023 is uitermate nat geweest. Uit de modelstudie volgt dat dit in de periode 2008 tot en met 2018 alleen niet het geval is geweest in 2017. Uit de metingen en modelstudie is op te maken dat de plas Kraaijenhof zich relatief snel vult als het peil in de Waal bij de Ooijse Graaf > NAP +11 m. De indiener geeft aan dat thans minder dan 50 dagen per jaar het benodigde peil op de Waal gehaald wordt. Uit de metingen van afgelopen jaren blijkt dat dit nog wel genoeg is om het systeem te vullen.

De indiener geeft aan dat de vultijd van de plas Kraaijenhof toeneemt als gevolg van de aanwezigheid van een extra plas. Een nieuwe plas erbij zorgt inderdaad voor een langzamere vulling van plas Kraaijenhof, omdat de nieuwe plas ook gevuld zal

worden. Uit resultaten van de modelstudie blijkt dat de plas Kraaijenhof zich in de referentiesituatie (zonder nieuwe plas) van de 10 doorgerekende jaren zich in 9 daarvan kan vullen tot NAP +9,15 m (in 2017 maar tot NAP +8,8 m). In de situatie met nieuwe plas is dit voor 7 jaren berekend (2009 en 2014 vult de plas zich tot NAP +9,10 m, circa 10 cm lager dan zonder de nieuwe plas; in 2017 circa 5 cm lager dan zonder plas).

Daarbij geldt voor beide situaties dat er in het model geen 'overlaat' zit: het water stroomt niet uit de plas als het boven NAP +9,15 m komt. In de werkelijkheid zal dit wel het geval zijn, daardoor blijft het peil in plas Kraaijenhof lager (er loopt immers water uit de plas) en als gevolg daarvan blijft het drukverschil ten opzichte van de Waal groter. Er zal dan meer water richting de plassen stromen dan met het grondwatermodel berekend. Voor beide plassen geldt dat het berekende peil alleen bepaald wordt door toestromend grondwater (via de ondergrond). Toestromend oppervlaktewater of maaiveldafvoer wordt niet toegevoegd aan het berekende peil met een grondwatermodel. Als gevolg van toestromend oppervlaktewater kunnen de peilen in de praktijk daarom iets afwijken. Het is echter de verwachting dat toestromend grondwater veel bepalender is dan toestromend oppervlaktewater, en dat dit effect dus beperkt is.

Uit de modelstudie volgt verder dat het peil in de plas Kraaijenhof in de situatie met een nieuwe plas eraan minder ver uitzakt dan in de huidige situatie.

Het N2000 gebied is hier ter hoogte van de beoogde zandplas en extra rietmoeras aangewezen voor de beschermde vogelsoorten Roerdomp, Woudaapje en Grote karekiet en het beschermde habitattype vochtig hardhoutooibos (H91EOA). Zie Habitattypen en leefgebieden (gelderland.nl). Er zijn hier (in het deel waar extra inlaat is voorzien) overigens geen soorten of habitats aanwezig die specifiek zijn gebonden aan rivierkwel.

Dit thema is uitgebreid onderzocht in de hydrologische studie van Witteveen + Bos zoals toegevoegd als bijlage 10 van de toelichting. In het opgestelde milieueffectrapport is eveneens naar een mogelijke peilopzet gekeken. Bijlage 3 van het aan de toelichting bijgevoegde MER betreft een oudere versie van de modelstudie waarin verschillende mogelijke waterpeilen zijn onderzocht. Het betreft het document Geohydrologische modelstudie, d.d. 28 juni 2022. Bij de voor de natuur beoogde peilopzet van 9,5m is de situatie te zien in figuur 7.17 op p. 110 en afbeelding 9.1 (NAP 9,50) op p.161.

In het moeras direct rondom de plas nemen de grondwaterstanden inderdaad wat af bij hoogwater (meest categorie 5-10 cm bij NAP 9,5), maar net erbuiten zie je een toename van de grondwaterstand (10-25cm in bestaand natuurgebied).

Maar zoals in figuur 7.17 zichtbaar is blijft de grondwaterstand door de bufferende werking van de plas in de cruciale voorjaarsperiode (lees: tijdens broedseizoen) hoger hetgeen als positief is beoordeeld voor de beschermde rietvogels (met status sense of urgency).

3E Effect omluchting

Indiener geeft aan dat in het hydrologisch rapport over de omluchting staat, dat dit omluchting voor de doorlatendheid van het water weinig effect heeft, omdat de bodem nu ook al uit fijn zand bestaat. Indiener geeft aan dit vreemd te vinden, omdat het

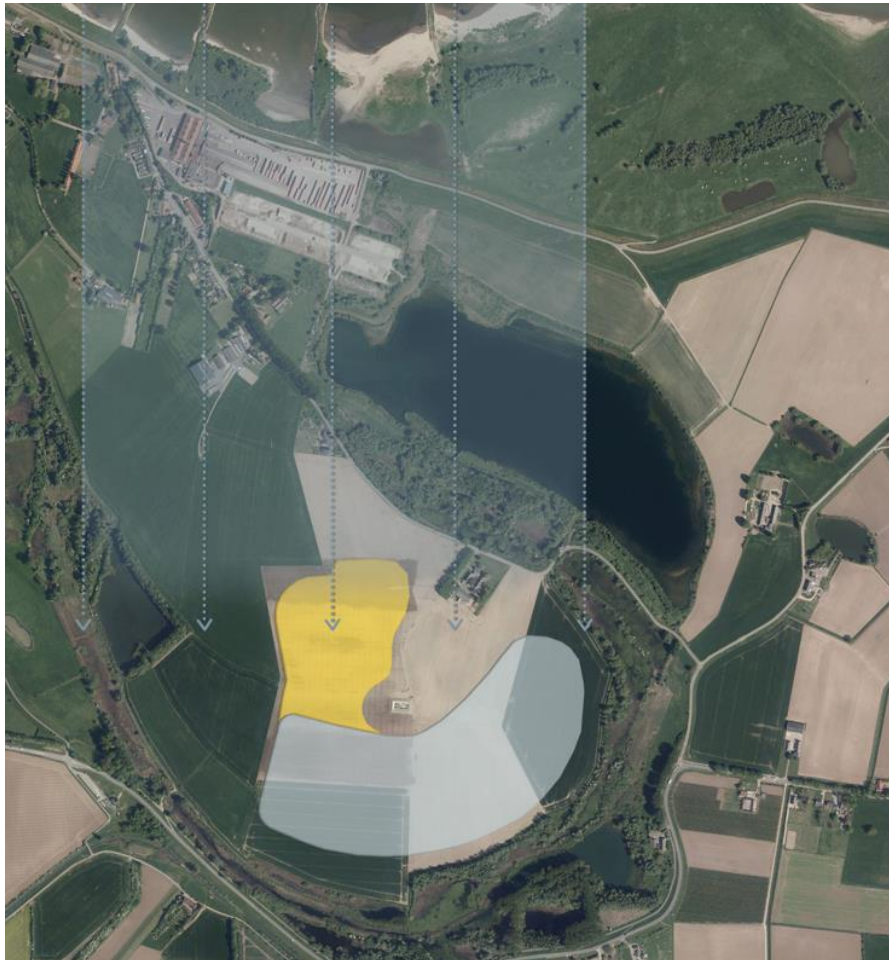
verdienmodel van een zandwinner er juist op is gericht om het grove materiaal af te graven en te vervangen door fijn materiaal, dit zal nu niet anders zijn.

Indiener geeft aan dat volgens de gegevens van dinoloket het op deze plaats tot een diepte van 6 meter (tot zover reikt de boring) gaat om matig grof grindig zand. Als dit wordt vervangen door fijn zand, zal dit de doorlatendheid verlagen.

Indiener geeft tevens aan dat de locatie precies in de aanvoerrichting van de kwelstroom vanuit de Waal naar de plas ligt, zodat het waarschijnlijk is dat de vulsnelheid nog verder zal afnemen en daarmee de kans op het halen van het streefpeil.

Reactie gemeente:

Het klopt dat het grovere zand wordt vervangen door fijner zand, en dat daardoor de doorlatendheid van in de omput wat afneemt. De omput ligt echter maar voor een deel in de aanvoerrichting van kwel vanaf de Waal. Het materiaal waarmee de omput wordt opgevuld is en blijft zand met een relatief hoge mate van doorlatendheid. Er is geen spraken van het inbrengen van klei of bovengrond. Daarom worden er geen negatieve effecten verwacht.

3F Uitwateringsdebiet

Indiener geeft aan dat in de hydrologische studie is aangegeven dat van 2011 t/m 2020 gemiddeld 219.500 m³ per jaar werd afgevoerd. Dit gebeurde in de perioden dat het peil bij het uitwateringspunt nabij de Kapitteldijk tot boven het streefpeil uit steeg.

Indiener geeft aan via de grafiek op pagina 19 (figuur 2.9) te zijn nagegaan wanneer de piekmomenten waren en is daarna nagegaan wat er op die piekmomenten aan de hand was. Indiener geeft aan dat de hoge waarden steeds opgetreden zijn als het buitenpeil bij de Kapitteldijk erg hoog is en er vrijwel geen verval meer is over de uitlaatconstructie. De klep van deze constructie gaat dan helemaal open, maar dit heeft op de afvoer vrijwel geen invloed omdat het water aan de buitenkant niet weg kan. De afvoer wordt echter berekend aan de hand van de stand van de klep en de lage stand wordt daarom gezien als een hoog debiet; terwijl daar in de werkelijkheid geen sprake van is.

Indiener geeft aan dat de dagen met een veel hogere afvoer, hooguit maar enkele per hoogwatersituatie zijn, maar omdat de waarden erg hoog zijn, trekken ze het gemiddelde sterk omhoog. Als voor deze dagen een meer realistische waarde wordt aangehouden, dan is het uitwateringsdebiet in sommige jaren tot een factor 2 kleiner.

Indiener geeft ook aan dat in de data in de grafiek van figuur 2.9 nog uit is gegaan van een lager streefpeil van 9,1 meter (in 2011 zelfs maar 9,05 meter), wat ook leidt tot hogere waarden dan als het streefpeil al 9,15 meter zou zijn geweest.

Reactie gemeente:

De waarden waarnaar verwezen wordt (gemiddeld 219.500 m³ per jaar) is de met het grondwatermodel berekende afvoer uit peilvak OUY010-oost. De grafiek die in afbeelding 2.9 is opgenomen betreft de gemeten waarden van stuw 064062, die de afvoer uit peilgebied OUY010 meet. Deze grafiek in afbeelding 2.9 is opgenomen in het hoofdstuk 2 (Gebiedsbeschrijving en uitgangspunten) van de modelstudie en geldt als gebiedsbeschrijving. Het vormt geen uitgangspunt voor de modelberekening. In het model is aan de watergang waarin deze stuw staat een afvoerpeil van NAP +9,15 m toegekend. Aan het grondwatermodel worden geen afvoeren opgelegd, deze worden op basis van ingestelde afvoerpeilen berekend. De twee genoemde waarden zijn niet 1 op 1 te vergelijken, omdat de gebieden verschillen (de metingen gaan over peilvak OUY010, de berekende waarde over OUY010-oost).

4. Wel of niet een klimaatbuffer

Indiener geeft aan dat het gebied wordt voorgesteld als klimaatbuffer, maar volgens indiener is het dat niet.

Indiener geeft aan dat het klimaatbuffereffect hier zou inhouden dat er extra water wordt vastgehouden, maar dat blijkt echter niet uit de afvoerdata, want met het 9,15 meter scenario is de afvoer met en zonder een plas vrijwel net zo groot. Indiener geeft aan dat als het streefpeil met 35 cm wordt verhoogd (naar 9,5 meter), het peil in het N2000-gebied met slechts ca. 5 - 8 cm toeneemt. Indiener geeft aan dat je hier het gevolg van de nivellering kan zien door de grote vultijd. Het opzetten van het peil is hierdoor vrijwel onmogelijk geworden en van een klimaatbuffer waarin d.m.v. een hoger peil meer water wordt vastgehouden is vrijwel geen sprake.

Indiener geeft aan dat de peilopzet ook gevolgen heeft voor het grondwater onder een deel van de landbouwgebieden, maar ook dat is moeilijk een klimaatbuffer te noemen, want de betreffende percelen worden opgehoogd.

Indiener geeft aan dat wat ook als klimaatbuffer kan worden bestempeld is het feit dat het waterpeil in het N2000-gebied minder ver uitzakt als gevolg van de nivellerende werking van de plas. Indiener geeft aan dat dit positief is voor de natuur, maar dat dit wel een rigoureuze ingreep is om dit effect te bereiken. Indiener vindt niet dat dit onder natuurlijke klimaatbuffer wordt verstaan. Indiener geeft aan dat met voldoende peilopzet in het voorjaar, zonder zandwinning, eenzelfde effect kan worden bereikt.

Indiener geeft aan dat het opvalt dat in het voorjaar van 2023 het peil van de A-Watergang al op mocht lopen tot 9,23 meter. Blijkbaar is het vasthouden van een streefpeil van 9,15 meter geen noodzaak. Sinds 2010 is het streefpeil sowieso al flink verhoogd. Indiener geeft aan dat een streefpeil van 9,30 meter met de daarbij te verwachten positieve effecten op de natuur dan ook al niet meer heel ver weg is. Indiener geeft aan daar een zandwinning niet voor nodig is.

Reactie gemeente:

Één van de doelen van het project is, het leveren van een bijdrage aan de realisatie van een robuuste klimaatbuffer om meer water voorradig te hebben voor droge perioden en beter water te kunnen bufferen in nattere perioden. Deze doelstelling wordt behaald met de voorgenomen ingreep. Daarnaast dient het project diverse andere doelen. Indiener gaat daaraan voorbij.

De totale herinrichting draagt bij aan een klimaatbuffer. Door de laag gelegen landbouwgronden om te vormen naar natuur en andere landbouwgronden op te hogen wordt het juist mogelijk om in de toekomst het peil op te zetten waardoor de klimaatbuffer beter kan gaan werken.

Door de omliggende landbouwgronden op te hogen ontstaat er bij het agrarisch gebruik gedurende hogere waterstanden minder snel overlast. De huidige aanwezig top-laag is dun waardoor er weinig water in de toplaag blijft hangen en er eerder verdroging optreedt. Door de toplaag te verdikken ligt de grond weliswaar iets hoger maar wordt de sponswerking beter en ontstaat er een betere capillaire opstijging waardoor de situatie daarmee meer klimaat bestendig wordt. Ook worden nutriënten beter vastgehouden waardoor er minder emissie is naar het grondwater.

Tot slot wordt opgemerkt dat agrarische gronden uit gebruik worden genomen, hetgeen ook een positieve invloed heeft op het naastgelegen Natura 2000 gebied.

5. Oppervlaktewater i.p.v. kwelwater naar het N2000-gebied

Indiener geeft aan dat in de huidige situatie de Ooijse Graaf gevoed wordt door kwelwater wat vanuit de rivier via de ondergrond naar het gebied stroomt. Deze situatie verandert wanneer in de toekomst voor het peilbeheer deels wordt overgeschakeld op de aanvoer van oppervlaktewater. Het water van de Kraaijenhofplas zal een andere kwaliteit hebben dan het kwelwater door onder andere de volgende punten:

- De afwatering vanaf Erlecom die naar de plas loopt.
- Er kan water afspoelen van de aangrenzende agrarische percelen met daarin voedingsstoffen en mogelijk bestrijdingsmiddelen.
- Door de langere verblijftijd van het water in de plas zorgt dit voor grotere temperatuurschommelingen gedurende het jaar, wat weer zorgt voor een andere chemische kwaliteit.

Deze veranderingen van het type water zijn in de natuurtoets niet aan de orde gekomen, terwijl dit voor het N2000-gebied van groot belang is. Door de verandering in leefgebied voor een aantal kritische soorten kan dit het verschil betekenen of ze zich wel of niet kunnen herstellen. Indiener geeft aan dat dit met zekerheid uitgesloten moet worden, omdat het hier een N2000-gebied is.

Reactie gemeente:

Het belangrijkste doel waarvoor de Ooijse Graaf is aangewezen als N2000-gebied zijn rietvogels als Roerdomp en Grote karekiet. Voor de ontwikkeling van rietmoeras waarin deze soorten broeden, is voldoende water in het voorjaar van groot belang. In de huidige situatie kan het grondwater weliswaar hoger pieken maar zakt het snel weer weg waardoor er gedurende het broedseizoen vaak te weinig water beschikbaar is in het moeras. Doordat is aangetoond dat het water in plas Kraaijenhof sneller stijgt dan in het bestaande rietmoeras kan water dat nu afgevoerd wordt richting het hollandsch-duitsgemaal eerst optimaal benut worden om het rietmoeras op peil te brengen. De nieuwe inrichting zal deze situatie verbeteren. Zo kan in drogere voorjaren water vanuit de bestaande plas worden benut om het waterpeil in het oostelijk deel van het natuurgebied te verhogen. Voor rietmoeras en de beschermde vogels geldt immers: beter wel dan geen water. De kwaliteit van het water uit de bestaande plas is daarbij geen beperking, want de kwaliteit van dynamische rivierbegeleidende rietmoerassen is niet gebonden aan voedselarm regenwater of grondwater-rivierkwel. Sterker, ook in voedselrijk rivierwater ontwikkelt zich rietmoeras (bijv. Tiengeboden in de Ooijpolder en verder stroomafwaarts de Biesbosch). Concrete monsternamen en analyse gericht op gewasbeschermingsmiddelen tonen aan dat deze niet worden aangetroffen in plas Kraaijenhof. Om de kwaliteit van het in te laten water te monitoren is monstername en analyse van plas Kraaijenhof voor gedurende de fase dat er ontgroning plaats vindt opgenomen in het beheerplan. De resultaten dienen met het waterschap besproken te worden en indien noodzakelijk wordt de waterinlaat verwijderd.

Aanpassing bestemmingsplan

- Aanvulling van het beheerplan met periodieke monsternamen van het in te laten water van plas Kraaijenhof naar het bestaande rietmoeras.

2.3 Zienswijze 3

Deze zienswijze is ingediend door Stichting Das en Boom.

Inhoud zienswijze

1. Bescherming rietmoeras als Natura 2000-gebied

Indiener vindt het onduidelijk hoe een goed rietmoeras met een rijke biodiversiteit tot in de lengte van dagen gegarandeerd wordt. Indiener had verwacht dat het aan te leggen rietmoeras dezelfde bescherming zou krijgen als het reeds aanwezige rietmoeras, namelijk Natura 2000-gebied.

Reactie gemeente:

De gemeente is niet bevoegd voor het aanwijzen van Natura 2000-gebieden. De provincie Gelderland kan hiervoor een verzoek indienen bij de Minister LNV. Voor de schaal van dit project is het niet realistisch om dit als voorwaarde op te leggen.

2. Bescherming rietmoeras, andere opties

Indiener geeft aan dat als Natura 2000-gebied niet mogelijk is, er nog drie andere opties zijn om de bescherming en het beheer generatie overstijgend vast te leggen:

- a Via het vestigen van een zakelijk recht waarbij ook het verplichte beheer vastgelegd kan worden. Indiener geeft aan dat het nadeel hiervan is dat dit waarschijnlijk maar voor een periode van 30 jaar mogelijk is.
- b Via een zogenaamd servituut, eveneens een zakelijk recht. De bescherming kan via deze manier voor een hele lange periode (eeuwig) vastgelegd worden.
- c Via het verlenen van de status Gelders Natuurnetwerk.

Reactie gemeente:

De zorg voor het langdurig generatie overstijgend borgen van beheer is in meerdere zienswijzen naar voren gebracht en daarmee een aandachtspunt waarop het bestemmingsplan verbeterd is. Het beheerplan is doormiddel van artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 als voorwaardelijke verplichting in de regels van het bestemmingsplan opgenomen. Na aanleg van het nieuwe natuurgebied kan de provincie overgaan tot het aanwijzen van het gebied als GNN, hier gaat de gemeente niet over.

3. Vooroevers rondom diepteontgronding in verband met paaiplaatsen

Indiener geeft aan dat de diepteontgronding rondom voorzien moet worden van vooroevers in verband met paaiplaatsen voor vis- en amfibieën.

Reactie gemeente:

De plas zelf is rondom voorzien van flauw aflopende oevers voordat er overgegaan wordt op het talud van de winning.

4. Geen recreatieve bestemming voor plas

Indiener geeft aan dat de plas geen recreatieve bestemming dient te krijgen, dus ook niet voor visverenigingen. Indiener geeft aan dat door het uitzetten en voeren van karpers voor veel andere soorten het doek zal vallen.

Reactie gemeente:

De bestemming wordt doormiddel van dit plan gewijzigd van agrarisch naar natuur (en dus geen recreatie). Voor toekomstige activiteiten zal altijd een omgevingsvergunning aangevraagd moeten worden.

Aanpassing bestemmingsplan

De zienswijze heeft (tezamen met andere zienswijzen) ertoe geleid dat het beheerplan door middel van een voorwaardelijke verplichting aan de planregels wordt gekoppeld. Hiervoor wordt verwezen naar artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 van de planregels.

2.4 Zienswijze 4

Deze zienswijze is ingediend door IVN afdeling Rijk van Nijmegen.

Inhoud zienswijze

1. Positieve reactie indiener

Indiener is positief over het voortraject hoe omwonenden en belangstellenden betrokken zijn bij de plannen en over de ambitie om de klankbordgroep gedurende uitvoering voort te zetten. Indiener is tevens positief over de plannen die er zoals de vogelkijkhut, educatie met kinderen, de wandel-ommetjes en het nieuwe rietmoeras en daardoor de versterking van de biodiversiteit. Daarnaast is het creëren van een waterbuffer voor de Ooijpolder in deze tijden van verdroging een positieve ontwikkeling.

Reactie gemeente:

De gemeente onderschrijft ook de positieve en ruime wijze van participatie en communicatie. Daarnaast is de gemeente eveneens blij met het multifunctioneel ruimtegebruik zoals in het voorliggende bestemmingsplan is opgenomen waarvoor natuur, klimaat en beleving samen optrekken.

2. Borging kwaliteit van het rietmoeras en de plas

Indiener geeft aan dat het essentieel is dat de instandhouding van de natuur gewaarborgd blijft. Indiener geeft aan dat het plan niet voorziet in een langjarige verplichting voor de instandhouding van het rietmoeras en van de natuurwaarden van het rietmoeras. Indiener verzoekt daarom om een aanpassing van het plan door het volgende vast te leggen:

- a De kwaliteit van het natuurbeheer - Indiener geeft aan dat dit kan door het vastleggen van een langjarige verplichting van het beheer van het rietmoeras door gekwalificeerd deskundig beheer.
- b Evaluatie van het beheer - Indiener geeft aan dat het essentieel is dat een deskundige instantie betrokken blijft die door middel van onderzoek de doelstelling van het beheer regelmatig onderzoekt.
- c Borgen van de afspraken - Indiener geeft aan dat er afspraken in het plan moeten worden opgenomen, indien het beheer van het rietmoeras niet op de juiste wijze wordt toegepast.

Reactie gemeente:

In de samenvatting van deze zienswijze is uitgebreid ingegaan op dit punt. Verwezen wordt naar die reactie.

Aanpassing bestemmingsplan

De zienswijze heeft (tezamen met andere zienswijzen) ertoe geleid dat het beheerplan door middel van een voorwaardelijke verplichting aan de planregels wordt gekoppeld, hiervoor wordt verwezen naar artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 van de planregels.

2.5 Zienswijze 5

Deze zienswijze is ingediend door een omwonende nabij de voorgenomen herinrichting.

Inhoud zienswijze

1. Uitvoering volledig door commerciële organisatie

Indiener wil graag uitleg waarom bij zo'n groot herinrichtingsproject als dit, de gemeente Berg en Dal en de provincie Gelderland niet betrokken zijn geweest bij het proces en/of de klankbordbijeenkomsten, maar dat alles in handen is van een commerciële organisatie.

Reactie gemeente:

In de samenvatting van deze zienswijze is uitgebreid ingegaan op dit punt. Verwezen wordt naar die reactie.

2. Geluidsoverlast

Indiener geeft aan een direct omwonende te zijn. Indiener maakt zich daarom zorgen over de geluidsoverlast. Indiener geeft aan door K3 meegenomen te zijn naar een ander vergelijkbaar project, maar hier waren zoveel andere factoren, dat indiener geen reëel beeld heeft gekregen. Indiener wil graag weten welke garanties er worden gegeven met betrekking tot geluidsoverlast.

Reactie gemeente:

In punt 43 van zienswijze 1 is ingegaan op het aspect geluid. Verwezen wordt naar die reactie. Aanvullend hierop

Ten overvloede (en in aanvulling op de beoordeling van de ruimtelijke aanvaardbaarheid die reeds is beoordeeld) wordt nog opgemerkt dat voor de uitvoering van het werk - naast het wijzigen van het bestemmingsplan - ook een omgevingsvergunning benodigd is. De ODRN is in opdracht van de gemeente het bevoegd gezag voor deze vergunning. Onderdeel van deze vergunning zijn vergunningsvoorschriften voor het aspect geluid die de geluidsbelasting naar de omgeving beperken. De initiatiefnemer moet hier tijdens de uitvoering aan voldoen. De initiatiefnemer laat daarnaast een verplichting tot opleveringsmetingen opnemen in de vergunningsvoorschriften. Dit houdt in dat er gedurende de uitvoering door een onafhankelijk bureau geluidsmetingen worden uitgevoerd ter controle.

Naast de aan het bestemmingsplan ten grondslag gelegde beoordeling en geborgde bescherming die de omgevingsvergunning met bijbehorende voorschriften gaat bieden aan de omgeving, geeft de initiatiefnemer aan altijd zorg te dragen voor het beperken van overlast. Zodra er klachten komen over geluidsoverlast zal

de initiatiefnemer samen met de omwonende zoeken naar mogelijkheden om deze effecten weg te nemen.

3. Overlast zandophoging

Indiener maakt zich zorgen over de overlast van de zandophoging in hun "achtertuin". Indiener geeft aan dat er 40 dagen lang vrachtwagens af en aan gaan rijden. Indiener vraagt welke garanties er zijn met betrekking tot de overlast die dit veroorzaakt.

Reactie gemeente:

De gemeente begrijpt dat het in basis niet wenselijk is om 40 dagen grondverzet in de "achtertuin" te krijgen. Dit grondverzet wordt verdeeld over 2 jaar en is een relatief kleine ingreep op de gehele uitvoering die 4 tot maximaal 6 jaar duurt. Het ophogen van de percelen is geen onderdeel waarvoor het bestemmingsplan gewijzigd dient te worden en kan op basis van een omgevingsvergunning ook los van de herinrichting/bestemmingsplan wijziging worden uitgevoerd.

4. Alternatieven zandafvoer

Indiener vraagt zit af of er andere opties voor de afvoer van de toplaag zijn onderzocht? Heeft de akkerbouw het zand nodig of kan het zand ook elders gebruikt worden?

Reactie gemeente:

De toplaag van circa 40 centimeter die vrijkomt binnen plangebied is landbouwkundig waardevol. Deze toplaag wordt op de overige percelen van de grondeigenaar uitgereden en zorgt voor een dikkere toplaag die beter bestand is tegen droogte doordat (regen)water beter vastgehouden kan worden. Het verplaatsen van de toplaag is eveneens noodzakelijk om in de toekomst het streefpeil op te kunnen zetten zonder wateroverlast te krijgen op de landbouwgrond. Hierdoor ontstaat een betere toekomst bestendige situatie tegen droge en natte periodes.

5. Zonnepanelen Kraayenhofse plas

Indiener geeft aan dat de wethouder op de buurtbijeenkomst van 20 april 2023 kenbaar heeft gemaakt dat de zonnepanelen, die gedurende de herinrichting op de Kraayenhofse plas komen te liggen, daar zullen blijven liggen nadat het project is afgerond. Indiener geeft aan dat in de plannen iets anders staat. Indiener vraagt wat de status is van de uitspraak van de wethouder?

Reactie gemeente:

In punt 44 van zienswijze 1 is ingegaan op dit punt. In dit plan wordt doormiddel van de regels (artikel 4.1.2 lid f sub 3) geborgd dat de zonnepanelen slechts 6 jaar op plas Kraaijenhof mogen liggen en er is geen sprake van de vraag of de panelen langer kunnen blijven liggen. Indien in de toekomst blijkt dat het wenselijk is om de panelen langer te laten liggen volgt er een nieuwe procedure.

6. Garantie maximale duur uitvoering herinrichting

Indiener wil weten welke garanties er gegeven worden dat de uitvoering van de Herinrichting Ooijse Graaf zeker niet langer gaat duren dan 6 jaar?

Reactie gemeente:

De maximale uitvoeringsduur van 6 jaar is mede op basis van deze zienswijze opgenomen in de planregels en daarmee afdwingbaar geborgd.

7. Nieuwe plas opengesteld voor wandelaars

Indiener wil weten welke garanties er zijn dat de nieuwe plas ook echt opengesteld wordt voor wandelaars?

Reactie gemeente:

In zienswijze 3 punt 2 is toegelicht hoe het beheerplan en dus het beheer van het gebied juridisch handhaafbaar geborgd wordt. De toegankelijkheid van het gebied is eveneens opgenomen in het beheerplan en dus afdwingbaar geborgd.

8. Natuurbeheer nieuwe plas

Indiener wil weten welke afspraken er liggen omtrent het natuurbeheer van de nieuwe plas? Wordt er een fonds opgericht? Worden er partijen bij betrokken die verstand van natuurzaken hebben?

Reactie gemeente:

De afspraken omtrent het natuurbeheer zijn opgenomen in het beheerplan, dit beheerplan is doormiddel van artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 als voorwaardelijke verplichting opgenomen in de planregels van het bestemmingsplan en daarmee juridisch bindend.

Aanpassing bestemmingsplan

De zienswijze heeft (tezamen met andere zienswijzen) ertoe geleid dat het beheerplan door middel van een voorwaardelijke verplichting aan de planregels wordt gekoppeld, hiervoor wordt verwezen naar artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 van de planregels.;

2.6 Zienswijze 6

Deze zienswijze is ingediend door een omwonende uit het dorp Erlecom.

Inhoud zienswijze

1. Afspraken zijn geschonden over laatste zandwinning

Indiener geeft aan dat de afspraak die is gemaakt in het verleden met (oud)inwoners is geschonden dat de zandwinning 'De Kraaijenhofplas' de enige en laatste zandwinning zou worden.

Reactie gemeente:

In punt 1 van zienswijze 1 wordt ingegaan op dit punt. Verwezen wordt naar die reactie.

2. Garantie recreatieve functie

Indiener geeft aan dat, sinds K3 verdwenen is bij De Kraaijenhofplas, de toenmalige eigenaar een hek eromheen heeft gezet en de inwoners van Erlecom heeft

geweerd. Welke garantie krijgen de inwoners van Erlecom dat dit niet ook gaat gebeuren nadat de Ooijse Graaf is gerealiseerd?

Reactie gemeente:

De gemeente ziet het belang van het borgen van afspraken en daarom is het beheerplan aangescherpt en als bijlage bij de regels van het bestemmingsplan opgenomen. Door middel van artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 van de planregels (en de daarin opgenomen voorwaardelijke verplichting) is het beheerplan juridisch afdwingbaar (en daarmee handhaafbaar).

3. Problemen (laagfrequent) geluid

Indiener geeft aan dat een gedeelte van de zandtransportinstallatie ongeveer 10 meter boven Erlecom uittorent en dat binnen 200-300 meter afstand van Erlecom de tijdelijke haven wordt gerealiseerd met het aanmeren/vertrekken/vullen van de vrachtboten (dat 4-6 jaar duurt). Hoe groot is de kans dat (een gedeelte) van de Erlecommers last krijgt van (laagfrequent) geluid tijdens de zandwinning? Deze problemen spelen ook bij de zandwinningen in Beuningen en Winssen. Indiener heeft hierover artikelen toegevoegd in zijn zienswijze.

Reactie gemeente:

In zienswijze 5 punt 3 is mede ingegaan op dit aspect. Voor specifiek laagfrequent geluid zal er tevens een verplichting tot opleveringsmetingen opgenomen worden in de vergunningsvoorschriften van de omgevingsvergunning waarvoor de ODRN het bevoegd gezag is. Dit houdt in dat er gedurende de uitvoering door een onafhankelijk bureau geluidsmetingen worden uitgevoerd ter controle. Tot slot blijkt uit het akoestische onderzoek van de herinrichting in Beuningen dat de geluidsbelasting bij een aantal punten 52 dB bedraagt. Dit is met name bij de woningen nabij het installatieterrein. De maatgevende geluidsbelasting die voor de herinrichting Ooijse Graaf is berekend nabij het klasseerinstallatie bedraagt maximaal 50 dB bij de Erlecomsedam 114 en bij de overige woningen ten hoogste 43 dB(A). Dat is daarmee significant lager.

4. Goede afspraken wat betreft overlast

Indiener geeft aan dat de economische belangen altijd voor gaan en dat gemeentes niet opkomen voor de omwonenden. Indiener geeft aan dat het van groot belang is dat er vooraf goede afspraken gemaakt worden over de zandwinning wat betreft overlast, zoals (laagfrequent) geluid. Indiener geeft aan dat achteraf anders de inwoners het nakijken hebben. Indiener heeft een artikel toegevoegd over welke problemen de omwonenden van Winssen hierdoor ervaren.

Reactie gemeente:

De gemeente laat het economisch belang niet voorgaan op de belangen van de omwonende, de belangen van omwonende zijn in het traject geborgd doormiddel van een helder inzichtelijk gemaakt participatietraject en alle doorlopen en beoordeelde onderzoeken. Uit deze onderzoeken blijkt dat de periode van uitvoering niet tot een slecht woon- en leefklimaat leidt.

Aan het bestemmingsplan ligt een akoestisch onderzoek ten grondslag. Hieruit volgt dat de met het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen

akoestisch acceptabel zijn. Ten overvloede (en in aanvulling op bovenstaande beoordeling van de ruimtelijke aanvaardbaarheid die reeds is beoordeeld) wordt nog opgemerkt dat in de Omgevingsvergunning voorschriften worden opgenomen. Specifiek voor (laagfrequent) geluid worden gedurende de uitvoering door een onafhankelijk bureau geluidsmetingen uitgevoerd ter controle.

5. Weinig inbreng klankbordgroep

Indiener geeft aan dat alternatieve ideeën van de klankbordgroep geen kans van slagen hadden door de huidige belanghebbenden en dat de klankbordgroep weinig inbreng heeft gehad.

Reactie gemeente:

Enkele zienswijzen betogen juist dat het functioneren van de klankbordgroep naar wens was en waardevol is om door te zetten gedurende de uitvoering van het project.

Voor een toelichting op alternatieve ideeën wordt verwezen naar de beantwoording van punt 2 van zienswijze 1.

6. Enige recreatieplaats Erlecom komt onder druk te staan

Indiener geeft aan dat de enige recreatieplaats van Erlecom (strandje aan de Waal, dit strandje wordt onderhouden door Erlecommers) door de plannen onder druk komt te staan. De haven voor de afvoer van zand wordt namelijk op ongeveer 100-200 meter van deze recreatieplaats gerealiseerd. Krijgen de inwoners van Erlecom een toezegging dat deze haven weer verdwijnt na de zandwinning? En niet gebruikt gaat worden voor bijvoorbeeld klei aanvoering voor de steenfabriek.

Reactie gemeente:

Het benoemde strandje is geen officiële recreatieve plek. Deze plek bevindt zich aan het drukst bevaarbare scheepvaarttraject van Europa. Op basis daarvan is het niet verstandig om hier te zwemmen. De tijdelijke laadvoorziening zorgt met gemiddeld 2 à 3 schepen per dag niet tot een merkbare toename op dit traject. In het bestemmingsplan is opgenomen dat de voorziening maximaal 6 jaar is toegestaan.

7. Haven komt in gevaarlijke bocht

Indiener geeft aan dat de Waal bij Erlecom drukt wordt bevaren en dat er in het verleden al de nodige ongelukken zijn geweest met vrachtboten. Indiener geeft aan dat, als er nu een (tijdelijke) haven wordt aangelegd in deze gevaarlijke bocht, dit waarschijnlijk ook het risico op ernstige ongelukken verhoogt.

Reactie gemeente:

De Waal is op deze locatie ongeveer het drukst bevaarbare stuk rivier in Europa. Er is nautisch onderzoek gedaan naar hoe de voorziening veilig aangelegd kan worden en dit is getoetst en vergund door Rijkswaterstaat als beheerder van de vaarweg. De voorziening is hierop geoptimaliseerd. Er zijn geen indicaties dat de aanlegvoorziening het risico op (ernstige) ongelukken laat toenemen.

8. Garanties aantal boten

Indiener wil een garantie dat er maar 2 boten worden gevuld per dag en op werkdagen tussen 7:00 - 19:00 uur. Ook bij laag water en bij meer vraag naar zand. Indiener wil ook de garantie dat er geen vrachtwagens worden ingezet als de scheepsvaart stagneert. Indiener geeft als voorbeeld Gendt, waar bij de lage waterstand 'kolossen' vrachtwagens zijn ingezet.

Reactie gemeente:

Het zand wordt alleen per schip afgevoerd. Ook bij laagwater zullen er geen vrachtwagens worden ingezet. In de planregels is tevens geborgd dat de afvoer van het zand uitsluitend per schip plaatsvindt met uitzondering van de toplaag welke lokaal afgevoerd wordt. Hiervoor wordt verwezen naar artikel 15.1 lid d van de planregels. Gedurende de uitvoering van het project zullen er gemiddeld 2 à 3 schepen per dag geladen worden. Er zal alleen gewerkt worden op werkdagen tussen 7:00 – 19:00 uur. Deze aspecten zijn onderdeel van de te verlenen omgevingsvergunning.

9. Geld reserveren voor parkeerplaatsen

Indiener geeft aan dat er van tevoren geld gereserveerd moet worden om achteraf parkeerplaatsen te kunnen realiseren als er parkeeroverlast in Erlecom gaat ontstaan door bezoekers aan de Ooijse Graaf.

Reactie gemeente:

Paragraaf 4.12.2 van de toelichting op het bestemmingsplan gaat hier op in. Het aanleggen van parkeervoorzieningen zal een aantrekkende werking genereren op recreanten. Dit is vanuit de omgeving niet gewenst. Als er problemen ontstaan zal de gemeente in overleg met de initiatiefnemer zoeken naar een oplossing.

10. Aanspreekpunt/eindverantwoordelijke bij calamiteiten en schade

Indiener vraagt zich af wie er straks aanspreekpunt en eindverantwoordelijke is als er calamiteiten zijn of schades optreden aan bijvoorbeeld huizen in de omgeving van de zandwinning tijdens/na de zandwinning door het veranderde waterpeil. Eveneens vraagt de indiener zich af of het grondwaterpeil wordt gemonitord tijdens en na de zandwinning.

Reactie gemeente:

De initiatiefnemer kan aansprakelijk worden gesteld als een schade optreedt als gevolg van het plan. Er is een monitoringsplan opgesteld voor het monitoren van het grondwaterpeil. Het waterschap gaat over het peilbesluit en is daar verantwoordelijk voor. Dit is een los van het bestemmingsplan staand besluit.

11. Zandwinning niet meer dan 30 meter

Indiener wil de garantie dat de zandwinning niet verder wordt afgezogen dan de afgesproken 30 meter. Ook niet als de economische belangen over 4-5 jaar groot zijn.

Reactie gemeente:

Verwezen wordt naar de reactie onder punt 53 van zienswijze 1.

12. Toename bruine ratten

Indiener geeft aan dat als alle plannen van Ark doorgaan, Erlecom wordt omsloten door moerassen. Indiener geeft aan dat daardoor de populatie bruine ratten zal toenemen. Indiener stelt voor dat er van tevoren een gedegen onderzoek uitgevoerd moet worden met betrekking tot de overlast van bruine ratten in de bebouwing van Erlecom.

Reactie gemeente:

Bruine ratten komen voor in allerlei soorten leefgebieden. De dieren hebben een voorkeur voor een vochtige en niet te warme omgeving en komen vaak voor in de buurt van de mens. Dit laatste heeft te maken met de beschikbaarheid van voedsel (afval), schuilmogelijkheden (schuren, kelders, riolen etc) en ontbreken van meerdere predatoren (in omgeving Ooijse Graaf vermoedelijk alleen steenmarter). De bruine rat is een alleseter die voornamelijk leeft van eiwit- en zetmeelrijk voedsel. De soort heeft geen territorium dat verdedigd moet worden. Hierdoor kunnen – onder de juiste omstandigheden – de dichtheden flink oplopen. Ratten verblijven in holen en maken deze in oevers, tussen stenen en aan de voet van bomen. Het hol ligt boven (grond)water; hiervoor zijn dus alleen de droge delen binnen de Ooijse Graaf geschikt. Met de ontwikkeling van moeras ontstaat geschikt(er) leefgebied voor bruine rat. Dit zal naar verwachting niet leiden tot overlast omdat het leefgebied voor predatoren (marterachtigen, roofvogels, reigers e.d.) ook toeneemt en het geheel in evenwicht blijft.

Aanpassing bestemmingsplan

- De zienswijze heeft (tezamen met andere zienswijzen) ertoe geleid dat het beheerplan door middel van een voorwaardelijke verplichting aan de planregels wordt gekoppeld, hiervoor wordt verwezen naar artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 van de planregels.

2.7 Zienswijze 7

Deze zienswijze is ingediend door een naastgelegen eigenaar van natuurgrond.

Inhoud zienswijze

1. De diepe ontzanding; een onomkeerbare ingreep

Indiener geeft aan dat het buiten kijf staat dat er een maatschappelijke behoefte is aan zand. Indiener geeft aan dat naar mening van de indiener kleinschalige cultuurlandschappen zoals de Ooijpolder (inclusief de Erlecomse polder) gevrijwaard moeten blijven voor zandwinning, de ingreep betekent namelijk een grote verandering in het natuurlijk systeem (bodem- en watersysteem). De veranderingen zijn (vrijwel) onomkeerbaar. Op provinciale en nationale schaal zijn andere locaties in beeld en denkbaar.

Reactie gemeente:

De gebiedsontwikkeling voorziet niet alleen in de maatschappelijke behoefte van zand maar zorgt ook voor een meervoudig ruimtegebruik waarbij meerdere doelen gediend worden. De ingreep is grondig onderzocht en uitgebreid getoetst door alle

nodige specialisten en in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening. Het kleinschalige natuurlandschap blijft bestaan en de oorspronkelijke loop van de Waal wordt door de nieuwe plas met omliggende rietmoerassen beter inzichtelijk gemaakt. De Erlecomsepolder kent een jongere en andere ontstaansgeschiedenis dan de Ooijpolder. Het nieuwe rietmoeras kan dat onderscheid juist beter inzichtelijk maken.

2. Kraaijenhofgebied zou laatste zandwinning zijn

Indiener geeft aan dat, na de zandwinning in de Kraaijenhof, het vigerend beleid van de gemeente Berg en Dal is dat zandwinning niet wordt toegestaan in Ooijpolder en Erlecomse Polder. Het Kraaijenhofgebied zou de laatste (binnendijkse) ontzanding zijn.

Reactie gemeente:

In punt 1 van zienswijze 1 wordt ingegaan op dit punt.

3. Positieve grondhouding voor zandwinning in combinatie met natuurontwikkeling als doel haalbaar is

De indiener neemt een positieve grondhouding aan. Zandwinning kan de economische motor zijn voor natuurontwikkeling. De initiatiefnemers hebben een grote inspanning verricht om een gefundeerd plan te maken. Maar dan moet wat betreft de indiener wel duidelijk zijn dat de schade van zandwinning niet te groot is en de doelen van natuurontwikkeling bereikbaar zijn en de instandhouding van die natuur gebod.

Reactie gemeente:

De gebiedsontwikkeling voorziet inderdaad niet alleen in de maatschappelijke behoefte van zand maar zorgt ook voor een meervoudig ruimtegebruik waarbij meerdere doelen gediend worden. De ingreep is zeer grondig onderzocht en uitgebreid getoetst door alle nodige specialisten en in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening. Voor de borging van de instandhouding van de natuur wordt verwezen naar het naar aanleiding van zienswijzen aangescherpte beheerplan dat is toegevoegd als bijlage 3 bij de planregels en de in de planregels vastgelegde voorwaardelijke verplichting.

4. Waterstanden voor hoogwaardig rietmoeras

Indiener geeft aan dat de waterstanden in de Waal blijven dalen en indiener betwijfelt of, op lange termijn, het nieuwe maar ook het oude rietmoeras voldoende kwelwater zullen ontvangen om de noodzakelijke hoge waterstanden te bereiken.

Reactie gemeente:

Het waterschap geeft aan dat naast meer lage waterstanden ook juist meer hoge (voorjaars)waterstanden worden verwacht. Deze hoge standen zorgen voor meer kwel en dus een hogere grondwaterstand gedurende deze hoge waterstanden. De ontwikkeling van de rivierwaterstanden is met de best beschikbare gegevens in beeld gebracht. Daarnaast is er bij het ontwerpen van de aanleghoogte uitgegaan van een scenario waarin de rivierpeilen nog verder wegzakken dan in de laatste droge jaren het geval is geweest. De nieuwe plas zorgt voor een vernatende werking in het gebied en zorgt dat er langer en meer water beschikbaar is

voor het rietmoeras. De toekomstige hydrologische situatie verbetert daardoor. De herinrichting draagt daarmee bij aan een betere hydrologische situatie wat leidt tot betere condities voor rietmoerasontwikkeling. Het rietmoeras vormt leefgebied voor moerasvogels wat een directe bijdrage is aan de beleidsdoelstellingen van het naastgelegen Natura 2000 gebied, zoals nagestreefd door de provincie Gelderland. De herinrichting sluit daarom aan op de te verwachten ontwikkeling van de rivierwaterstanden in relatie tot het ontwikkelen van goed rietmoeras. Overigens wordt door het Rijk in het project Integraal RivierManagement voorzien dat de bodemdaling in het tracé “Waalbochten” minimaal wordt gestopt en het zomerbed waarschijnlijk wordt verhoogd met een ambitie van ergens tussen de 30 en 70 cm. Voor de beantwoording van dit punt wordt ook verwezen naar punt 3 van zienswijzen 2.

5. Aanpassingen waterlegger en streefpeilen

Indiener geeft aan dat de waterlegger en de streefpeilen moeten worden aangepast om het plan effectief uit te voeren en de beoogde natuurontwikkeling mogelijk te maken. De aanpassingen zijn nu niet geregeld en het Waterschap Rivierenland is het bevoegde gezag. Indiener heeft als mening dat de aanpassingen van het watersysteem als ontbindende factoren moeten worden opgenomen in het bestemmingsplan. Dat wil zeggen dat er pas begonnen mag worden met de uitvoering van het plan als de nieuwe legger en de nieuwe streefpeilen zijn vastgelegd door Waterschap Rivierenland.

Reactie gemeente:

Het aanpassen van het watersysteem is onderdeel van het voorliggende bestemmingsplan en is opgenomen in het plan. Waterschap Rivierenland heeft positief geadviseerd op deze aanpassing. De aanpassing wordt eveneens doormiddel van een watervergunning geregeld, deze zal bij stemming in de raad definitief zijn of ter inzage liggen. Het opzetten van het waterpeil is voor het rietmoeras, dat nieuw wordt aangelegd, niet van belang omdat de aanleg hoogte gebaseerd zijn op waterstanden die het vaakste voorkomen. Daarnaast is het effect van het aanleggen van een nieuwe plas van veel grotere omvang dan een peilopzet ter plaatse. Een hoger streefpeil treedt namelijk alleen op als er hoge waterstanden op de rivier zijn en het vernattende effect van de nieuwe plas is in iedere droge periode aanwezig. Een peilopzet geeft wel een extra plus voor de natuur, deze plus treedt met name op in de omliggende natuur. Dit is onderbouwd in bijlage 13 (inrichtingsnotitie optimalisatie ontwerp en inrichtingsadviezen) van het bestemmingsplan

6. Borging kwaliteit natuurbeheer

Indiener maakt zich grote zorgen over de borging van de kwaliteit van het natuurbeheer. Het plangebied is en blijft eigendom van de Eindschenhof. Tevens krijgt de Eindschenhof ook de Kraaijenhofplas en omringend natuurterrein in eigendom. De Eindschenhof heeft echter geen ervaring met natuurbeheer. Het plan voorziet ook niet in een verplichting voor de instandhouding van natuurwaarden. Hierdoor wordt de instandhouding van kwalitatief hoogwaardig rietmoeras niet gewaarborgd. Indiener vindt dit onaanvaardbaar.

Indiener geeft twee voorbeelden hoe het mis kan gaan: Het eerste voorbeeld is de Kraaijenhof waar uiteindelijk geen hoogwaardige natuur is ontstaan. Het tweede voorbeeld is de Leuthsestraat in de Ooijpolder, toen K3-delta de percelen

verkocht heeft, heeft de nieuwe eigenaar zich niet aan het beheercontract gehouden zonder dat daar verdere acties op zijn genomen.

Reactie gemeente:

Voor de beantwoording van hoe het beheer aanvullend is geborgd wordt verwezen naar zienswijze 3 punt 2. Voor wat betreft de verwijzing naar de Leuthsestraat geeft de initiatiefnemer aan wel actie te hebben ondernomen maar zonder een juridisch borging geen stappen te kunnen zetten. Om die reden is het extra van belang dat het beheer hier juist wordt geborgd.

Aanpassing bestemmingsplan

- De zienswijze heeft (tezamen met andere zienswijzen) ertoe geleid dat het beheerplan door middel van een voorwaardelijke verplichting aan de planregels wordt gekoppeld, hiervoor wordt verwezen naar artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 van de planregels.

2.8 Zienswijze 8

Deze zienswijze is ingediend door een direct aanwonende van het plangebied die tevens de Vogelwerkgroep ter plaatse vertegenwoordigt.

Inhoud zienswijze

1. Gebiedsontwikkeling met multifunctioneel ruimtegebruik

De indiener geeft aan dat het voorliggende plan niet een klassieke uitsluitende zandwinning is maar een gebiedsontwikkeling waar multifunctioneel ruimtegebruik op meerdere vlakken beleidswensen en kansen realiseert. Het huidige landbouwperceel heeft een in vele opzichten negatieve natuurwaarde (gelijk een woestijn): elke andere inrichting is dus qua biodiversiteit al een grote verbetering.

De indiener geeft aan dat aanbevelingen die naar voren zijn gekomen uit de diverse uitgevoerde onderzoeken (waaronder een milieu effectenrapportage) zijn meegenomen in het definitieve plan.

De indiener geeft ook aan dat de ontwikkeling van de rivierwaterstanden in relatie tot uitbreiding noodzakelijk rietmoeras goed is onderzocht in de onderzoeken en verwerkt in het plan.

Reactie gemeente:

Wij staan hier het zelfde in en zijn positief over het plan en het doorlopen onderzoekstraject.

2. Integrale planvorming

Indiener geeft aan dat de noodzakelijke aanpassing van het watersysteem in de Erlecomse polder, met een actualisering en modernisering van de waterlegger en de streefpeilen een conditio sine qua non is: Om een effectief plan uitgevoerd te krijgen is hiervoor het Waterschap Rivierenland het bevoegde gezag. Indiener

geeft aan dat in het kader van integrale planvorming de gemeente, samen met de provincie en in afstemming met het Waterschap het verschil kan maken.

Reactie gemeente:

Het aanpassen van het watersysteem is onderdeel van het te wijzigen bestemmingsplan. Zowel Provincie Gelderland als Waterschap Rivierenland hebben positief geadviseerd op de ontwikkeling. De gemeente neemt een positieve grondhouding aan ten opzichte van het verder opzetten van het streefpeil om droogte tegen te gaan en bij te dragen aan natuurontwikkeling. Daarnaast is aangetoond dat er ook rietmoeras zal ontstaan bij vergaande verdroging en lagere grondwaterstanden. Dit is onderbouwd in bijlage 13 (inrichtingsnotitie optimalisatie ontwerp en inrichtingsadviezen) van het bestemmingsplan.

3. Enthousiast participatietraject

De indiener geeft aan dat de initiatiefnemers K3-delta en Stichting Ark in het participatieplan hebben aangegeven dat zij tijdens de uitvoeringsfase betrokkenen informeren over en laten participeren bij de natuurontwikkeling. Dat hen dit ernst is hebben ze al in de voorbereidingsfase laten blijken (zie ook de verschillende artikelen in de Rozet van afgelopen jaar), met activiteiten ten behoeve van de schooljeugd in Leuth, diverse excursies voor omwonenden en met concrete plannen voor een vogelkijkhut aan de zijde van de Thornsche Molen.

Reactie gemeente:

We zijn het er mee eens dat het participatietraject ruim voldoende is doorlopen en in lijn met het beleid van de gemeente is vormgegeven.

4. Borging duurzame instandhouding en monitoring

Indiener geeft aan dat de borging van een duurzame instandhouding in het bestemmingsplan niet voldoende lijkt geregeld. Indiener geeft aan dat er in het plan gesteld wordt dat het plan de mogelijkheid biedt om het huidige akkerbouwbedrijf om te vormen naar een toekomstbestendig en natuur inclusief landbouwbedrijf. Indiener geeft echter aan dat er, behalve een struweelhaag op de grens van landbouw en natuur, geen formele plannen en afspraken bekend zijn. Er zijn geen plannen of afspraken die passen bij een enerzijds gecertificeerde natuurbeheerder en anderzijds een duurzame natuur inclusieve landbouwbedrijfsvoering. In vigerende monitoringschema's wordt al enige decennia de kwaliteit van natuur- en landbouwactiviteiten jaarlijks gemeten. Indiener geeft aan dat een duurzame, natuur inclusieve ontwikkeling dus zeker gevolgd zou kunnen worden. Dit biedt kansen die verder gaan dan de aanplant van een struweel.

Reactie gemeente:

Voor de beantwoording van hoe het beheer aanvullend is geborgd wordt verwezen naar zienswijze 3 punt 2. In de Erlecomse polder neemt Eindschenhof initiatief om zijn bedrijf te verbreden van uitsluitend agrarisch naar agrarisch en natuurbeheer.

Aanpassing bestemmingsplan

De zienswijze heeft (tezamen met andere zienswijzen) ertoe geleid dat het beheerplan is aangescherpt en door middel van een voorwaardelijke verplichting aan de planregels wordt gekoppeld, hiervoor wordt verwezen naar artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 van de planregels.

2.9 Zienswijze 9

Deze zienswijze is ingediend door de Gasunie.

Inhoud zienswijze

1. Samenvallen bestemming met dubbelbestemming 'Leiding - Gas'

Indiener is eigenaar van twee gastransportleidingen die in het plangebied liggen. Indiener geeft aan dat uit de verbeelding blijkt dat, nabij Erlecomsedam, de nieuwe bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschap 2' over de aardgas-transportleiding is geprojecteerd. Indiener verzoekt om contact met hun tracébeheerder op te nemen, omdat de bestemming zich mogelijk slecht verdraagt met de aanwezigheid van de aardgastransportleiding. Tot uit dit overleg het tegendeel blijkt, kan indiener niet instemmen met de ontwikkeling binnen de belemmeringsstrook.

Reactie gemeente:

De bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap 2' is overeenkomstig met het huidige vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied 2013' en wijzigt niet met de herinrichting van de Ooijse Graaf. De regels zijn ongewijzigd overgenomen. Van een belemmering is geen sprake. De initiatiefnemer heeft overleg gevoerd met J. van der Quast met de Gasunie. Hieruit is naar voren gekomen dat er vanuit de Gasunie geen bezwaren zijn.

2. Aangepaste dubbelbestemming 'Leiding - Gas'

Indiener heeft een voorstel gedaan voor een aangepaste regeling van de dubbelbestemming 'Leiding - Gas'.

Reactie gemeente:

Het voorstel voor een aangepaste regeling is overgenomen in de regeling van de dubbelbestemming 'Leiding - Gas'.

Aanpassing bestemmingsplan

De zienswijze heeft geleid tot een wijziging van de in de regeling van de dubbelbestemming 'Leiding - Gas'.

2.10 Zienswijze 10

Deze zienswijze is ingediend door Werkgroep Milieubeheer Berg en Dal.

Inhoud zienswijze

1. Zandwinning, grote ingreep en weinig extra natuur

Indiener geeft aan dat er een grote plas komt van 20 ha, waar 13 ha landnatuur tegenover staat. Indiener geeft aan dat van die 13 ha een deel hiervan mogelijk geen rietmoeras wordt en dat het beoogde wandelpad hier ook vanaf getrokken moet worden. Dan hou je nog minder dan 11 ha moerasnatuur over. Indiener vindt dit weinig.

Reactie gemeente:

Voor de beantwoording van dit punt wordt verwezen naar zienswijze 2 punt 2.

2. Waalmeander wordt onherstelbaar aangetast

Indiener geeft aan dat door de ontgronding het landschap van de Waalmeander onherstelbaar aangetast wordt. Indiener geeft aan dat de overheid veel geld ter beschikking heeft gesteld om natuur in de Gelderse Poort te ontwikkelen. Als in het kader van de versterking van Natura 2000 gebied de waterplas voorkomen kan worden, betekent dit wellicht ook nog 20 ha aan extra rietmoeras.

Reactie gemeente:

Door de omvorming van 33 hectare agrarische grond naar natuur wordt de vroegere loop van de rivier juist versterkt en beter inzichtelijk gemaakt. Dit is verwerkt in het bestemmingsplan (paragraaf 4.11.2) en eveneens getoetst in het MER (paragraaf 8.4).

De herinrichting inclusief plas draagt zonder het uitgeven van overheidsgelden op zichzelf bij aan versterking van het naastgelegen Natura2000-gebied.

3. Beleid

Indiener geeft aan dat er 10 jaar geleden besloten is dat het bij één plas in de Ooijse Graaf zou blijven.

Reactie gemeente:

In zienswijze 1 punt 1 is reactie gegeven op dit punt.

4. Waterhuishouding

Indiener geeft aan dat de grote plas een dempende invloed zal hebben op de waterhuishouding. Het streefpeil van 9.15 m zal daardoor niet vaak of juist maar heel kortdurend gehaald worden. Om dat op te lossen is het de bedoeling dat de Kraayenhofplas bij hoogwater extra water levert aan de nieuwe plas, omdat de Kraayenhofplas dicht bij de Waal staat en dus eerder stijgt.

De kwel die de hoge waterstand in de Waal met zich meebrengt zorgt in de huidige situatie voor sneller stijgende grondwaterstanden in het bestaande moeras dan na realisatie van de nieuwe plas. Voor het huidige bestaande Natura-2000 deel van de Ooijse Graaf zal dat leiden tot daling van de hoge waterstanden en dus nadelig zijn. De aanwezigheid van ijzer in kwelwater zorgt ervoor dat fosfaten gebonden worden. Kwelwater draagt zo bij aan de bestrijding van overbemesting waar de Nederlandse natuur erg veel last van heeft. Indiener geeft aan dat als het kwelwater in de zandwinplassen terecht komt, het ijzer oxideert en

het neerslaat als ijzeroxide. Wanneer geoxideerde, ijzervrije water gebruikt wordt voor 'bevloeiing' van het natuurgebied mist het zijn reinigend vermogen en stimuleert zo verruiging. Daarnaast neemt de kwaliteit van het oppervlaktewater af, dat wil zeggen dat de begroeiing van greppels, watergangen en plasjes achteruitgaat en de toch al matige waterkwaliteit er niet beter op wordt.

Reactie gemeente:

Uit de modelstudie die Witteveen en Bos (toegevoegd als bijlage 10 van de toelichting) heeft uitgevoerd blijkt uit afbeelding 5.16 dat de waterstand van 9,15+NAP jaarlijks wordt bereikt. Uit afbeelding 5.20 blijkt eveneens dat het peil van 9,15+NAP jaarlijks wordt bereikt. De probleemstelling die de indiener naar voren brengt is dus niet aan de orde en wordt niet verwacht.

De indiener schrijft dat het de bedoeling is om met water uit plas Kraaijenhof te gebruiken om de nieuwe plas te voeden. Echter is het de bedoeling om het moeras te voeden in plaats van de nieuwe plas. Het voornemen en de ambitie om het water vanuit plas Kraaijenhof te gebruiken om het bestaande moeras te voeden is al langer aan de orde dan de voorliggende gebiedsontwikkeling en dus niet in het plan opgenomen om de dempend werking te compenseren.

Omdat de toekomstige plas verder van de rivier komt te liggen en daarmee later zal stijgen dan de bestaande plas wordt door deze inrichting wel de hoogst haalbare dynamiek nagestreefd en zakt het water door de invloed van de nieuwe plas minder snel en diep uit.

Uit metingen van zowel plas Kraaijenhof als het bestaande rietmoeras blijkt dat de waterstand in plas Kraaijenhof hoger komt dan in het bestaande rietmoeras. Tot op heden wordt het teveel aan mooi schoon water via de waterschapsloot afgevoerd terwijl het rietmoeras nog niet op peil is. In de voorgenomen situatie wordt het waardevolle schone water zoveel mogelijk benut voor de natuur en de omgeving.

De dempende werking van de nieuwe plas zorgt weliswaar voor een wat minder hoge piek in de grondwaterstand gedurende hoogwater maar draagt ook bij aan het minder snel uitzakken van het water waardoor er gedurende het broedseizoen langer water beschikbaar is voor de natuur op een moment dat de broedende rietvogels daar baat bij hebben.

De rietmoerassen blijven net als nu gevoed worden door rivierkwel. Deze grondwaterstroom wordt onderweg van de rivier naar het moeras lokaal aangerijkt door ijzer uit oerbanken, hetgeen gunstig is voor de binding van fosfaat.

Het is dus niet zo dat er door realisatie van het plan geen rivierkwel meer in het moeras terecht komt en alle water zou worden vervangen door oppervlaktewater. Alleen in specifieke omstandigheden (onder vrij verval) en alleen in het voorjaar kan aanvullend op rivierkwel oppervlaktewater worden ingelaten om het voorjaarspeil in het moeras wat op te hogen voor de moerasvogels. Ook als het veel regent zakt overigens het ijzergehalte van het water in het moeras omdat er geen ijzer in

regenwater zit. Voor beantwoording van dit punt wordt ook verwezen naar zienswijze 2 punt 3.

5. Drijvend riet of kragge

Indiener geeft aan dat in de Donaudelta op vele plaatsen drijvend overjarig riet op grote schaal aanwezig is. De vegetatie drijft op een dik pakket met lucht gevulde rietwortels en overstroomt dus nooit. Indiener geeft aan dat dergelijk rietland enorm vogelrijk is. Indiener geeft aan dat het de moeite waard is om te onderzoeken of dit type rietmoeras door inrichting van de zandwinningplas tot ontwikkeling kan komen.

Reactie gemeente:

De gemeente heeft de kans voor een drijvend overjarig rietland teruggekoppeld naar de initiatiefnemer. De initiatiefnemer zal hierover nader contact leggen en is bereid om samen te onderzoeken of het zinvol is om hiervoor een pilot op te zetten. Het voorgaande laat onverlet dat de met het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen zijn beoordeeld en in overeenstemming zijn met een goede ruimtelijke ordening.

6. Beheer van gebied

Indiener geeft aan dat het onderhavige gebied in eigendom blijft van de particuliere grondeigenaar van de Eindschenhof. Deze eigenaar is geen professional wat betreft natuurbeheer. Indiener geeft aan dat het van groot belang is dat het beheer juridisch goed geregeld wordt en de naleving ervan bij een overheidsinstantie komt te liggen die kundig is op het vlak van natuurbeheer en ook indien nodig sancties kan opleggen. Indiener geeft aan dat de provincie die bevoegd gezag is voor Natura 2000 gebieden en qua natuurbeheer ter zake kundig is, deze taak op zich zou kunnen nemen.

Reactie gemeente:

Om het beheer goed te waarborgen is er een beheerplan opgesteld. Dit plan is naar aanleiding van de diverse zienswijzen aangescherpt en als voorwaardelijke verplichting doormiddel van de toegevoegde artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2 opgenomen in de regels van het bestemmingsplan. In het beheerplan is vastgelegd dat aantoonbare kennis van zaken bij de betrokkenen voor het gebruik, beheer en onderhoud dient te zijn. Dit kan doormiddel van certificering, een samenwerking met een agrarische natuurvereniging of met een (reeds) succesvol beheerder van vergelijkbare beheertypen of het betrekken van een professioneel adviesbureau voor gekwalificeerd deskundig beheer. Het beheerplan is naar aanleiding van de diverse zienswijze gericht op het beheer juridisch verankerd in het bestemmingsplan waardoor hier op basis van het bestemmingsplan op gehandhaafd kan worden.

7. Gebied opnemen op de ambitiekaart van het provinciale natuurnetwerk

Indiener geeft aan dat het zeer gewenst is dat het gebied opgenomen wordt op de ambitiekaart van het provinciale natuurnetwerk. Indiener geeft aan dat als het gebied de bestemming natuur gekregen heeft, het volgens geformuleerde ambitie uitgevoerd dient te worden en het kan voor subsidiering van SNL in aanmerking komen. Indiener geeft aan dat het toepassen van agrarisch natuurbeheer minder gewenst te vinden.

Reactie gemeente:

De beheerder heeft op basis van het bestemmingsplan de verplichting om het beheer uit te voeren zoals opgenomen in het beheerplan. De beheerder kan aanspraak maken op subsidieregelingen mits daarmee aan zowel het beheerplan als de regeling voldaan kan worden. Na aanleg van het nieuwe natuurgebied kan de provincie overgaan tot het aanwijzen van het gebied als GNN, hier gaat de gemeente niet over.

8. Waterpeil wordt in eerste instantie niet optimaal

Indiener geeft aan dat de herinrichting Ooijse Graaf onderdeel is van een groter en langlopend project. Indiener geeft aan dat er ideeën zijn om later de waterhuishouding te veranderen en uiteindelijk een hoogwater streefpeil van 9.50 m te realiseren (nu 9.15 m). Indiener geeft aan dat de aanpassing van de waterhuishouding pas later uitgedacht en uitgevoerd wordt. Indiener stelt dat de waterhuishouding dus aanvankelijk mogelijk niet optimaal wordt en in de toekomst mogelijk verbeterd wordt. Indiener geeft aan dat het probleem dan is, dat als het rietmoeras nu niet aanslaat en er wilgenstruweel tot ontwikkeling komt, de kans dat het rietmoeras later alsnog lukt als de hydrologie is aangepast nihil is.

Reactie gemeente:

De ontwerphoogte van de bodem is op basis van de eco-hydrologische systeem-analyse zoals uitgewerkt in de Inrichtingsnotitie optimalisatie ontwerp en inrichtingsadviezen (toegevoegd als bijlage 13 van het bestemmingsplan) bepaald. Op pagina 8 onder " Moerastypen en de relatie met maaiveldhoogtes (cq grondwaterdieptes)" wordt hier op ingegaan. Op pagina 7 van ditzelfde document wordt geconcludeerd dat de uiteindelijke hoogte van het waterpeil geen onderscheidend element is voor de inrichting van het nieuwe rietmoeras in het algemeen en het bepalen van de bodemhoogte in het bijzonder. Dit komt doordat de bodemhoogte is bepaald op basis van waterpeilen die realistisch kunnen worden verwacht in ieder voorjaar. Een eventueel nattere situatie is positief en wenselijk voor natuur maar treedt minder vaak op. Het kan zijn dat als het peil ver wordt opgezet het gewenste peil niet ieder jaar behaald wordt.

Aanpassing bestemmingsplan

De zienswijze heeft (tezamen met andere zienswijzen) ertoe geleid dat het beheerplan is aangescherpt en door middel van een voorwaardelijke verplichting aan de planregels wordt gekoppeld, hiervoor wordt verwezen naar artikel 3.3.2 en artikel 4.3.2.

3 Overzicht van wijzigingen

In dit hoofdstuk is een overzicht gegeven van de wijzigingen in het vast te stellen bestemmingsplan.

Als gevolg van ingekomen zienswijzen zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd:

Bestemmingsplan - Toelichting

- Aanpassen toelichting naar aanleiding van de ingediende zienswijzen en de daarvoor doorgevoerde wijzigingen van het plan.
- Een nadere motivering in hoofdstuk 3.3 waarom de ontwikkeling binnen het gemeentelijke beleid past.

Bestemmingsplan - Regels

- In de begrippenlijst is het begrip zandwinningsfase toegevoegd:

1.61 zandwinningsfase

Een periode van maximaal 6 aaneengesloten jaren welke van start gaat 6 maanden na het moment van het verkrijgen van een onherroepelijke ontgrondingsvergunning en omgevingsvergunning of zoveel eerder als de daadwerkelijke werkzaamheden in het veld zijn gestart, welke betrekking hebben op activiteiten ten behoeve van zandwinning, zoals het ontgronden met behulp van een zandzuiger, het installeren, gebruiken en verwijderen van bouwwerken zoals een zandklasseerinstallatie, een zandtransportband en zandtransportleiding.

- Artikel 3 Agrarisch met waarden – Landschap 2 is als volgt gewijzigd:

Gewijzigd is 3.1.1 lid d:

‘Voor de maximale duur van 6 jaar’ is gewijzigd in ‘enkel tijdens de zandwinningsfase’.

Gewijzigd is 3.1.1 lid e:

‘zolang er binnen het plangebied ontgrondingen plaatsvinden’ is gewijzigd in ‘tijdens de zandwinningsfase’.

Gewijzigd is 3.1.1 lid f:

‘zolang er binnen het plangebied ontgrondingen plaatsvinden’ is gewijzigd in ‘tijdens de zandwinningsfase’.

Artikel 3.1.2 lid bis als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een zandklasseerinstallatie toegestaan, waarbij de volgende voorwaarden gelden:

Artikel 3.1.2 lid c is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een zandtransportband toegestaan, waarbij de volgende voorwaarde geldt:

1 de bouwhoogte moet minimaal 5 m bedragen indien er sprake is van doorrijhoogte.

- Artikel 4 Natuur is als volgt gewijzigd:

Gewijzigd is 4.1.1 lid b:

'Voor de maximale duur van 6 jaar' is gewijzigd in 'enkel tijdens de zandwinningsfase'.

Gewijzigd is 4.1.1 lid c:

'zolang er binnen het plangebied ontgroningen plaatsvinden' is gewijzigd in 'tijdens de zandwinningsfase'.

Gewijzigd is 4.1.1 lid d:

'zolang er binnen het plangebied ontgroningen plaatsvinden' is gewijzigd in 'tijdens de zandwinningsfase'.

Gewijzigd is 4.1.1 lid e:

'zolang er binnen het plangebied ontgroningen plaatsvinden' is gewijzigd in 'tijdens de zandwinningsfase'.

Toegevoegd aan 4.1.1 lid f:

, met dien verstande dat het drijvend zonnepark alleen is toegestaan tijdens de zandwinningsfase;

Artikel 4.1.2. lid c is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een zandklasseerinstallatie toegestaan, waarbij de volgende voorwaarden gelden:

1 de zandklasseerinstallatie is alleen toegestaan binnen de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - zandklasseerinstallatie';

2 de bouwhoogte mag maximaal 22 m bedragen.

Artikel 4.1.2 lid d is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een zandtransportband toegestaan, waarbij de volgende voorwaarde geldt:

1 de bouwhoogte moet minimaal 5 m bedragen indien er sprake is van doorrijhoogte.

Artikel 4.1.2 lid e is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een zandtransportleiding toegestaan.

Artikel 4.1.2 lid f is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming zijn enkel tijdens de zandwinningsfase drijvende zonnepanelen toegestaan, waarbij de volgende voorwaarden gelden:

1 de oppervlakte van de drijvende zonnepanelen mag maximaal 23.000 m² bedragen;

2 de oppervlakte van bijbehorende bouwwerken geen gebouwen zijnde mag maximaal 100 m² bedragen;

Artikel 4.3.2 is als volgt gewijzigd:

Het gebruik als bedoeld in lid 4.1.1 onder b, c, d, e en f is uitsluitend toegestaan, indien de nieuwe natuur, zoals aangegeven op Bijlage 1 en 3 bij de regels, voor het einde van de zandwinningsfase is aangelegd en in stand wordt gehouden. Daarbij geldt dat de aanleg én instandhouding geschiedt conform eisen zoals opgenomen in de paragrafen 2.2, 2.3, 3.2, 4.2 en 5.2 van het als Bijlage 3 aan de planregels gevoegde "Beheerplan herinrichting Ooijse Graaf".

– Artikel 5 Verkeer is als volgt gewijzigd:

Gewijzigd is 5.1.1 lid b:

‘zolang er binnen het plangebied ontgroningen plaatsvinden’ is gewijzigd in ‘tijdens de zandwinningsfase’.

Gewijzigd is 5.1.1 lid c:

‘zolang er binnen het plangebied ontgroningen plaatsvinden’ is gewijzigd in ‘tijdens de zandwinningsfase’.

Artikel 5.1.2 lid a is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een zandtransportband toegestaan, waarbij de volgende voorwaarde geldt:

1 de bouwhoogte moet minimaal 5 m bedragen indien sprake is van doorrijhoogte.

Artikel 5.1.2 lid b is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een zandtransportleiding toegestaan.

Artikel 5.1.2 lid c is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een laadvoorziening met bijbehorende voorzieningen toegestaan

- Artikel 6 Water is als volgt gewijzigd:

Gewijzigd is 6.1.1 lid a:

‘zolang er binnen het plangebied ontgroningen plaatsvinden’ is gewijzigd in ‘tijdens de zandwinningsfase’.

Gewijzigd is 6.1.1 lid b:

‘zolang er binnen het plangebied ontgroningen plaatsvinden’ is gewijzigd in ‘tijdens de zandwinningsfase’.

Artikel 6.1.1 lid c is als volgt gewijzigd:

een laadvoorziening met bijbehorende voorzieningen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van bedrijf - laadvoorziening’, met dien verstande dat de laadvoorziening met bijbehorende voorzieningen alleen is toegestaan tijdens de zandwinningsfase;

Artikel 6.1.2 lid a is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een zandtransportband toegestaan, waarbij de volgende voorwaarde geldt:

1 de bouwhoogte moet minimaal 5 m bedragen indien sprake is van doorrijhoogte.

Artikel 6.1.2 lid b is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een zandtransportleiding toegestaan.

Artikel 6.1.2 lid b is als volgt gewijzigd:

Binnen deze bestemming is enkel tijdens de zandwinningsfase een laadvoorziening met bijbehorende voorzieningen toegestaan.

– Artikel 7 Leiding – Gas is als volgt gewijzigd:

Artikel 7 Leiding - Gas

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van ondergrondse hoge druk gastransportleidingen (inclusief voorzieningen) met de daarbij behorende belemmeringenstroken.

7.2 Voorrangsbepaling

De regels van deze dubbelbestemming gelden primair ten opzichte van de regels van iedere andere bestemming, waarmee deze dubbelbestemming samenvalt.

7.3 Bouwregels

In afwijking van hetgeen elders in deze regels is bepaald, geldt dat op of in de in artikel 7.1 bedoelde gronden uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de leiding(en) mogen worden gebouwd. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid.

7.4 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels voor het bouwen overeenkomstig de andere daar voorkomende bestemming(en) indien de veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad en vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de betrokken leidingexploitant. Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.

7.5 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het opslaan van goederen, met uitzondering het opslaan van goederen van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding;
- b. het wijzigen van het gebruik van bestaande gebouwen, indien daardoor een kwetsbaar object wordt toegelaten.

7.6 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

7.6.1 Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Leiding Gas zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

- a. het aanbrengen en rooien van diepwortelende beplantingen en bomen;
- b. het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
- c. het indrijven van voorwerpen in de bodem, zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair;
- d. het uitvoeren grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;

e. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren.

7.6.2 Het verbod als bedoeld in artikel 7.6.1 is niet van toepassing op werken en/of werkzaamheden:

- a. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
- b. die het normale beheer en onderhoud ten aanzien van de leiding en belemmeringenstrook of ten aanzien van de functies van de andere voorkomende bestemming(en) betreffen;
- c. zijnde graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken;
- d. die mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

7.6.3 Een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden kan worden verleend indien de betreffende werken en/of werkzaamheden de belangen van de leiding niet schaden.

7.6.4 Alvorens te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 7.6.1, wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de leidingbeheerder omtrent de vraag of door de voorgenomen werken of werkzaamheden de belangen van de leiding niet worden geschaad en welke voorwaarden gesteld dienen te worden om eventuele schade te voorkomen.

Artikel 15 Algemene gebruiksregels is als volgt gewijzigd:

In artikel 15 is de reeds opgenomen regel gewijzigd in 'artikel 15.1 Strijdig gebruik'. In deze regel is het volgende toegevoegd.

- c. Het gebruik van verlichting ten behoeve van de zandwinning buiten werktijden van 7:00 tot 19.00 op werkdagen en gericht op de omgeving in plaats van op de werkzaamheden;
- d. De afvoer van zand anders dan per schip, met uitzondering van de toplaag welke lokaal afgevoerd wordt.

– Artikel 15 Algemene gebruiksregels is als volgt gewijzigd:

Artikel 15.1 lid c is als volgt gewijzigd:

het gebruik van verlichting ten behoeve van de zandwinning tijdens de zandwinningsfase buiten werktijden van 7:00 tot 19.00 op werkdagen en gericht op de omgeving in plaats van op de werkzaamheden;

Artikel 15.1 lid d is als volgt gewijzigd:

de afvoer van zand anders dan per schip tijdens de zandwinningsfase, met uitzondering van de toplaag welke lokaal afgevoerd wordt.

– Het beheerplan is als volgt planologisch geborgd:

In artikel 4 is een voorwaardelijke verplichting opgenomen.

Artikel 4.3.2 Voorwaardelijke verplichting is opgenomen

4.3.2 Voorwaardelijke verplichting

Het gebruik als bedoeld in lid 4.1.1 onder b, c, d, e en f is uitsluitend toegestaan, indien de nieuwe natuur, zoals aangegeven op Bijlage 1 en 3 bij de regels, voor het einde van de zandwinningsfase is aangelegd en in stand wordt gehouden. Daarbij geldt dat de aanleg én instandhouding geschiedt conform eisen zoals opgenomen in de paragrafen 2.2, 2.3, 3.2, 4.2 en 5.2 van het als Bijlage 3 aan de planregels gevoegde “Beheerplan herinrichting Ooijse Graaf”.

- Bijlage 3 (Beheerplan) is toegevoegd door een actuele versie van de rapportage.

Bestemmingsplan - Verbeelding

- Geen wijzigingen.

Bijlage 1

